A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (második tanács)

2010. június 15.*

A T-177/07. sz. ügyben,

a **Mediaset SpA** (székhelye: Milánó [Olaszország], képviselik: K. Adamantopoulos, G. Rossi, E. Petritsi és A. Nucara ügyvédek, D. O'Keeffe és P. Boyle solicitors)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: B. Martenczuk, G. Conte és E. Righini, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

* Az eljárás nyelve: angol.

támogatja:

a **Sky Italia Srl** (székhelye: Róma [Olaszország], képviselik kezdetben: F. E. González Díaz és D. Gerard ügyvédek, később: F. E. González Díaz ügyvéd)

beavatkozó,

az Olasz Köztársaság által digitális dekóderek megvásárlásához nyújtott C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) állami támogatásról szóló 2007. január 24-i 2007/374/EK bizottsági határozat (HL L 147., 1. o.) megsemmisítésére irányuló keresete tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács),

tagjai: I. Pelikánová elnök, K. Jürimäe (előadó) és S. Soldevila Fragoso bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2009. június 3-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 Az éves, illetve többéves állami költségvetés kidolgozására vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2003. december 24-i 350. törvény (legge n° 350 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato [legge finanziaria 2004]; a továbbiakban: 2004. évi költségvetési törvény) 4. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezett:

„2004-ben minden olyan műsorszolgáltatást igénybe vevő, aki a megfelelő előfizetési díjat adott évben megfizeti, és olyan készüléket vásárol vagy bérel, amely ingyenesen, a szolgáltatást igénybe vevő és a tartalomszolgáltató részére minden további költség nélkül, digitális földfelszíni technikával (T-DVB/C, DVB) képes lehetővé tenni a televíziójelek vételét és az ezt követő interaktivitást, 150 euró állami támogatásban részesül. A támogatás nyújtására 110 millió eurós költségkeret áll rendelkezésre."

2 Az éves, illetve többéves állami költségvetés kidolgozására vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2004. december 30-i 311. törvény (legge n° 311 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato [legge finanziaria 2005]; a továbbiakban: 2005. évi költségvetési törvény) 1. cikkének (211) bekezdése ezen intézkedés 110 millió eurós költségvetési kerettel történő refinanszírozását írta elő, de a dekóderenkénti támogatás 70 euróra csökkent.

3 A szóban forgó rendszer 2005. december 1-je óta nincs hatályban.

4 Olaszország a 2001. március 20-i 66. törvénnyel (legge n° 66 – Conversione in legge, con modificazioni, del decreto-legge 23 gennaio 2001, n° 5, recante disposizioni urgenti per il differimento di termini in materia di trasmissioni radiotelevisive analogiche e digitali, nonché per il risanamento di impianti radiotelevisivi, az analóg és a digitális rádió-televíziósugárzással kapcsolatos határidők elhalasztásához, valamint a rádió-televízió-létesítmények korszerűsítéséhez szükséges sürgős intézkedésekről szóló, 2001. január 23-i 5. törvényrendelet módosításokkal történő törvénnyé alakításáról szóló törvény) indította el a televíziójelek digitalizálásának folyamatát, amely megállapította, hogy a digitális műsorszolgáltatásra való áttérésnek és az analóg rendszerű továbbítás beszüntetésének 2006 decemberéig meg kell történnie. Ezzel kapcsolatosan a hivatkozott törvény 2a. cikkének 5. pontja kimondja:

„A programok televíziós közvetítését és multimédia szolgáltatások földfelszíni frekvenciás továbbítását 2006. év végéig kizárólag digitális technológia útján lehet folytatni."

5 Az analóg rendszerű továbbítás beszüntetésére előírt időpontot később kétszer is – először 2008-ig, másodszor 2012. november 12-ig – elhalasztották.

6 2004. május 11-én a Centro Europa 7 Srl panaszt nyújtott be az Európai Közösségek Bizottságához az Olasz Köztársaság által a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének értelmében bizonyos digitális földfelszíni dekóderek megvásárlásához nyújtott támogatás ellen. 2005. február 10-én kelt levelében további információkat közölt, és azt állította, hogy az olasz kormány a 2005. évi költségvetési törvény 1. cikkének (211) bekezdése értelmében újrafinanszírozta a szóban forgó intézkedést.

7 2003. május 3-án a Sky Italia Srl is panaszt nyújtott be a 2004. évi költségvetési törvény és 2005. évi költségvetési törvény ugyanezen rendelkezéseivel szemben.

8 A Bizottság 2005. december 21-én kelt levelében tájékoztatta Olaszországot, hogy az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikkének (1) bekezdésére, valamint a 2005. évi költségvetési törvény 1. cikkének (211) bekezdésére (a továbbiakban együttesen: szóban forgó intézkedés) vonatkozóan hivatalos vizsgálati eljárást indít (HL 2006. C 118., 10. o., a továbbiakban: a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat). A Bizottság e határozatban felhívta az érintett feleket, hogy tegyék meg a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatos észrevételeiket.

9 A Bizottság 2007. január 24-én elfogadta az Olasz Köztársaság által digitális dekóderek megvásárlásához nyújtott C 52/2005 (ex NN 88/2005, ex CP 101/2004) állami támogatásról szóló 2007. január 24-i 2007/374/EK bizottsági határozatot (HL L 147., 1. o., a továbbiakban: megtámadott határozat).

10 A Bizottság először is jelezte, hogy a szóban forgó intézkedés – mivel úgy rendelkezett, hogy az Olasz Köztársaság a 2004. és 2005. év során bizonyos digitális földfelszíni dekóderek megvásárlásához támogatást nyújt – az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében a televíziós szolgáltatást – különösen à la carte szolgáltatásokat – kínáló digitális földfelszíni műsorszolgáltatók, valamint a fizetős digitális televíziós szolgáltatásokat kínáló kábeltévé-üzemeltetők részére nyújtott állami támogatásnak minősül.

11 A Bizottság továbbá úgy ítélte meg, hogy az EK 87. cikk (3) bekezdésében meghatározott mentességek egyike sem alkalmazható a szóban forgó intézkedésre. A Bizottság különösen kizárta az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott mentesség alkalmazásának lehetőségét, mivel ugyan az analóg televíziós műsorszolgáltatásról a digitális televíziós műsorszolgáltatásra való átállás közérdekből fakadó célkitűzés volt, ám a szóban forgó intézkedés nem volt arányos a fenti célkitűzés megvalósításával, és nem volt alkalmas a verseny szükségtelen torzításának elkerülésére. Ezt a következtetést különösen arra a tényre alapozta, hogy a szóban forgó intézkedés nem volt technológiasemleges, mivel az nem vonatkozott a digitális műholdas dekóderekre. A Bizottság mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy mivel a szóban forgó intézkedés a dekódergyártóknak nyújtott támogatásnak is minősül, arra az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott mentesség alkalmazható, mivel egyrészt a technológiai fejlődést olyan magasabb teljesítményű dekóderek [támogatása] formájában segíti elő, amelyek olyan szabványok alapján készülnek, amelyek minden gyártó számára rendelkezésre állnak, másrészt ebből a finanszírozásból bármely ilyen dekódertípust kínáló dekódergyártó részesülhetett, beleértve a többi tagállamban található gyártókat is. Végül a szóban forgó intézkedés meghozatalát követő

dekóderkereslet elősegítése önmagában is a digitális műsorszolgáltatásra való átállást támogató – technológiai szempontból még legsemlegesebb – állami politika elkerülhetetlen következménye volt.

12 Ennélfogva a Bizottság elrendelte a szóban forgó intézkedés alkalmazásával jogellenesen nyújtott és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások visszatéríttetését. Ennek érdekében a Bizottság útmutatást nyújtott a támogatások összegének kiszámítására vonatkozó módszerrel kapcsolatosan.

13 A megtámadott határozat rendelkező része a következőképpen szól:

„1. cikk

A fizetéses televíziós szolgáltatásokat nyújtó digitális földfelszíni műsorszolgáltatóknak és a fizetéses kábeltelevíziós szolgáltatóknak az Olasz Köztársaság által nyújtott jogellenes támogatás a közös piaccal nem összeegyeztethető állami támogatásnak minősül.

2. cikk

(1) Az Olasz Köztársaság megteszi az 1. cikkben említett támogatások visszatérítéséhez szükséges valamennyi intézkedést.

(2) A visszatérítésnek a nemzeti jog szerinti eljárásokkal haladéktalanul meg kell történnie, amennyiben az ilyen eljárások e határozat azonnali és hatékony végrehajtását lehetővé teszik. A visszatérítendő támogatásnak része a támogatás rendelkezésre bocsátásától a visszatérítésig esedékes kamat is.

(3) A (2) bekezdés értelmében visszatérítendő kamatot az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló, 2004. április 21-i 794/2004/EK bizottsági rendelet [HL L 140., 1. o.; magyar különkiadás 8. fejezet, 4. kötet, 3. oldal] 9. és 11. cikkében meghatározott eljárással összhangban kell megállapítani.

3. cikk

Az e határozatról való értesítést követő két hónapon belül az Olasz Köztársaság tájékoztatja a Bizottságot a határozatnak való megfelelés érdekében tett intézkedésekről. Ezen információk közlése az e határozat mellékletében szereplő kérdőív segítségével történik.

Az első albekezdésben említett határidőn belül az Olasz Köztársaság megküldi a szükséges bizonyító dokumentumokat arról, hogy megindult a visszatérítési eljárás a jogellenes és összeegyeztethetetlen támogatások kedvezményezetteivel szemben.

4. cikk

E határozat címzettje az Olasz Köztársaság.”

14 A Bizottság a 2007. január 24-i C (2006) 6630 végleges határozatával a az Olasz Köztársaság által az éves, illetve többéves állami költségvetés kidolgozására vonatkozó rendelkezésekről szóló 266. törvény (a továbbiakban: 2006. évi költségvetési törvény) (legge n° 266 – Disposizioni per la formazione del bilancio annuale e pluriennale dello Stato [legge finanziaria 2006]) értelmében 2006-ban a nyílt alkalmazásprogramozási interfésszel [API] ellátott digitális dekóderek megvásárlására nyújtott támogatásokat a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította. A megtámadott határozattal ellentétben a 2006. évre vonatkozó határozattal érintett támogatásokat a Bizottság „technológiasemlegesnek" minősítette, mivel e támogatások bármely (földfelszíni, kábel- és műholdas) digitális platformhoz tartozó dekóderek tekintetében nyújthatók voltak, azzal a feltétellel, hogy az adott dekóderek interaktívak és interoperábilisak legyenek, vagyis hogy „nyílt", és ne ún. tulajdonosi dekóderekről legyen szó.

Az eljárás és a felek kérelmei

15 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. május 23-án benyújtott keresetlevelével a felperes Mediaset SpA földfelszíni műsorszolgáltató keresetet indított a vitatott határozat megsemmisítése iránt.

16 Az Elsőfokú Bíróság Hivatalához 2007. szeptember 5-én benyújtott beadványában a Sky Italia kérte, hogy a Bizottság támogatása végett beavatkozhasson a jelen eljárásba. Az Elsőfokú Bíróság második tanácsának elnöke 2008. január 10-i végzésével megengedte e beavatkozást.

17 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– semmisítse meg a megtámadott határozatot;

– kötelezze a Bizottságot a költségek viselésére;

18 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A kereset A.8. mellékletének elfogadhatóságáról

A felek érvei

19 A Bizottság a Sky Italia támogatásával úgy véli, hogy a kereset „Az olasz műsorszolgáltatási szektor: a történeti, jogszabályi és piaci környezet rövid összefoglalása" című A.8. mellékletét (a továbbiakban: A.8. melléklet), valamint az összes erre történő utalást elfogadhatatlannak kell nyilvánítani, és e melléklet tartalmát a Törvényszéknek figyelmen kívül kell hagynia. Az A.8. melléklet ugyanis több olyan ténybeli és jogi érvet, illetve észrevételt tartalmaz, amely a keresetben nem szerepel. Ennélfogva a hivatkozott melléklet és a keresetlevélben erre tett utalások ellentétesek a Bíróság alapokmánya 21. cikkének első bekezdésében, valamint a Törvényszék eljárási szabályzata 44. cikkének 1. §-ában előírt kötelezettséggel, miszerint magának a keresetlevélnek kell tartalmaznia a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését.

20 A felperes felhívja a figyelmet arra, hogy a keresete alátámasztására felhozott összes jogalapot kifejtette a keresetlevélben, ezért a Bizottság által a felperes keresetlevelének A.8. melléklete, valamint az arra való utalások elfogadhatatlanságára vonatkozóan felhozott jogalap egyrészt irreleváns, másrészt megalapozatlan.

A Törvényszék álláspontja

21 Elöljáróban a Törvényszék megjegyzi, hogy a keresetlevél az A.8. mellékletre vonatkozó öt – egyrészt a 11. és 109. bekezdésben található, másrészt az 57., 94. és 115. oldalon feltüntetett lábjegyzetben található – utalást tartalmaz.

22 A keresetlevél 11. bekezdésében található első utalás kapcsán meg kell jegyezni, hogy a „Megsemmisítésre vonatkozó jogalapok" elnevezésű harmadik cím előtti „Ténybeli háttér" elnevezésű második cím első bekezdésében szerepel. Ez az A.8. mellékletre vonatkozó utalás arra szolgál, hogy lehetővé tegye a Törvényszék számára azon jogszabályi keret és azon piaci háttér megismerését, amelyben a szóban forgó intézkedést vizsgálni kell.

23 Következésképpen az első utalás tekintetében a Bizottság nem kifogásolhatja a felperes A.8. mellékletre való utalását.

24 A „Megsemmisítésre vonatkozó jogalapok" elnevezésű harmadik címben található többi négy utalással kapcsolatosan emlékeztetni kell, hogy a keresetlevél szövegének egyes pontjait ugyan alátámaszthatják és kiegészíthetik a csatolt iratok meghatározott részeire történő hivatkozások, ám e csatolt iratoknak célja pusztán az igazolás és az okirati bizonyítás (az Elsőfokú Bíróság T-84/96. sz., Cipeke kontra Bizottság

ügyben 1997. november 7-én hozott ítéletének [EBHT 1997., II-2081. o.] 34. pontja). A mellékletek tehát nem szolgálhatnak a keresetlevélben röviden ismertetett jogalap ismertetésére úgy, hogy e mellékletekben a keresetben fel nem tüntetett kifogásokat és érveket fejtik ki. A felperesnek a keresetlevélben pontosan meg kell jelölnie azokat a kifogásokat, amelyekről a Törvényszék határozathozatalát kéri, valamint legalább röviden azokat a jogi és ténybeli elemeket, amelyekre e kifogásokat alapozza (a Bizottság C-52/90. sz., Bizottság kontra Dánia ügyben 1992. március 31-én hozott ítéletének [EBHT 1992., I-2187. o.] 17. pontja, a Törvényszék T-85/92. sz., De Hoe kontra Bizottság ügyben 1993. április 28-án hozott végzésének [EBHT 1993., II-523. o.] 20. pontja és a Törvényszék T-340/03. sz., France Télécom kontra Bizottság ügyben 2007. január 30-án hozott ítéletének [EBHT 2007., II-107. o.] 167. pontja).

25 A jelen ügyben a Törvényszék megállapítja, hogy – amint az a felperes beadványaiból kitűnik – a négy utolsó utalás a felhozott jogalapok alátámasztása érdekében kifejtett érvek illusztrálására szolgál.

26 Az 57. oldalon található lábjegyzet például azon állítást hivatott alátámasztani, miszerint „a digitális [műsorszolgáltatásra való] átállási kötelezettség olyan korlátot állít fel a földfelszíni műsorszolgáltatókkal, és így a felperessel szemben, amely az egyéb műsorszolgáltatási platformokon működő vállalkozásokkal szemben nem áll fenn".

27 Továbbá a 94. oldalon található lábjegyzet azt az állítást kívánja alátámasztani, miszerint „[a] támogatás a kizárólag a földfelszíni platformra vonatkozó törvény által kifejezetten előírt kötelezettségek végrehajtásával járó költségeket térítette meg".

28 Ezen túlmenően a 109. bekezdésben található utalás kifejezetten arra hivatkozik, hogy „az [A.8. mellékletből] kitűnik, hogy az analóg műsorszolgáltatók semmiféle kiváltságban nem részesültek sem a frekvenciák, sem a piac terén."

29 Végül a 115. oldalon található lábjegyzet azt az állítást hivatott illusztrálni, miszerint „[a] szóban forgó intézkedés arányos, mivel az interoperabilitással és az interaktivitással járó többletköltségre korlátozódik, valamint arra a költségre, amely a felperest a törvény által vele szemben kifejezetten előírt kötelezettség végrehajtása során terhelte”.

30 A fenti megfontolásokból következően a Bizottság állításával ellentétben az A.8. mellékletre történő négy utolsó utalás a felperes beadványában kifejtett érvek illusztrálására szolgálnak. Ezenfelül a Törvényszék megállapítja, hogy a felperes a beadványában nem terjesztett elő olyan röviden ismertetett jogalapokat vagy érveket, amelyeket aztán az A.8. mellékletben fejtett volna ki.

31 Ennélfogva a Bizottság helytelenül állítja, hogy az A.8. mellékletet elfogadhatatlannak kell tekinteni, és azt a Törvényszék nem veheti figyelembe. A Bizottság ezen jogalapját tehát – mint megalapozatlant – el kell utasítani.

Az eljárás nyelvére le nem fordított mellékletek elfogadhatóságáról

A felek érvei

32 A Bizottság felhívja a figyelmet arra, hogy a felperes a keresetlevél több mellékletét, így az A.1., A.2., A.3., A.4., A.7., A.11., A.12. és A.13. mellékletet kizárólag olaszul

nyújtotta be, miközben – amint azt az eljárási szabályzat 35. cikkének 3. §-a előírja – ezeknek az eljárás nyelvén készített fordítását is be kellett volna nyújtania.

33 A felperes erre azt válaszolja, hogy a keresetlevél érintett mellékleteinek az eljárási szabályzat 35. cikke 3. §-ának megfelelően az eljárás nyelvén készített fordítását is csatolni fogja, amennyiben arra a Törvényszék felhívja.

A Törvényszék álláspontja

34 Az eljárási szabályzat 35. cikke 3. §-ának első, második és harmadik bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az eljárás nyelvét kell használni különösen a felek beadványaiban és szóbeli előadásaiban, valamint az azokhoz mellékelt iratokban és dokumentumokban, továbbá [a Törvényszék] jegyzőkönyveiben és határozataiban.

Minden más nyelven megfogalmazott, benyújtott vagy mellékelt irathoz és dokumentumhoz csatolni kell azoknak az eljárás nyelvén készített fordítását is.

Nagy terjedelmű iratok és dokumentumok esetében azonban a fordítás kivonatokra korlátozódhat. A [Törvényszék] – hivatalból vagy a fél kérelmére – bármikor részletesebb vagy teljes fordítást követelhet meg."

35 Továbbá [a Törvényszék] hivatalvezetőjének szóló szolgálati utasítások (HL 2007. L 232., 1. o.) 7. cikke (5) bekezdésének második bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Ha a beadványhoz vagy eljárási irathoz mellékelt iratoknak vagy dokumentumoknak az eljárás nyelvén készített fordítását nem csatolták, a hivatalvezető e hiány pótlására felhívja az érintett felet, ha ez a fordítás az eljárás szabályszerű lefolyásának céljából szükségesnek tűnik."

36 A jelen ügyben először is meg kell jegyezni, hogy a Bizottság nem kérelmezte kifejezetten, hogy a Törvényszék hívja fel a felperest az A.1., A.2., A.3., A.4., A.7., A.11., A.12. és A.13. melléklet eljárás nyelvén készített fordításának benyújtására. A Bizottság megelégedett azzal, hogy az ellenkérelme 15. oldalán található lábjegyzetben egy beszúrással felhívja a figyelmet arra, hogy a felperes a keresetlevél hivatkozott mellékleteit csupán olaszul nyújtotta be, anélkül hogy azokhoz csatolta volna azoknak az eljárás nyelvén készített fordítását.

37 Ezen túlmenően a Bizottságnak az eljárási szabályzat rendelkezéseire, valamint a hivatalvezetőnek szóló szolgálati utasításokra vonatkozó állításával ellentétben meg kell állapítani, hogy amennyiben azt valamely fél nem kérte, a hivatalvezetőnek csupán akkor kell az eljárás nyelvén készített fordítás csatolására felhívnia az érintett felet, ha ez a fordítás az eljárás szabályszerű lefolyásának céljából szükségesnek tűnik (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-29/01. sz., Puente Martín kontra Bizottság ügyben 2002. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT-KSZ 2002., I-A-157. o. és II-833. o.] 40. pontját).

38 A jelen ügyben mivel ezt egyik fél sem kérte, a Törvényszék a következő indokokból nem tartotta szükségesnek, hogy felhívja a felperest az A.1., A.2., A.3., A.4., A.7., A.11., A.12. és A.13. melléklet eljárás nyelvén készített fordításának benyújtására. Először is az A.1. és A.4. mellékletet a felperes az eljárási követelmények értelmében a felek, valamint képviselőik ismertetése érdekében nyújtotta be. Másodszor az A.7. melléket a jelen megsemmisítési kereset tárgyát képező jogi aktust tartalmazza. Ez az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett jogi aktus az Unió összes hivatalos

nyelvére – így többek között a jelen eljárás nyelvére is – le lett fordítva. Harmadszor az A.11., A.12. és A.13. melléklet a releváns nemzeti jogszabályi rendelkezéseket tartalmazza. Márpedig a megtámadott határozat tartalmazza e rendelkezések lényegét, sőt a (7), (6) és (10) preambulumbekezdésben azokat *in extenso* idézi, ami arra enged következtetni, hogy a határozat szerzője érti e rendelkezések tartalmát.

39 A fenti megállapításokból következően a Bizottság helytelenül kifogásolja, hogy a felperes az A.1., A.2., A.3., A.4., A.7., A.11., A.12. és A.13. melléklet eljárás nyelvén készített fordítását nem nyújtotta be.

A jogalapokról

40 A felperes keresetlevelében keresete alátámasztására négy jogalapra hivatkozik, amelyek elsősorban az EK 87. cikk (1) bekezdésének, másodsorban a szóban forgó intézkedés EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára, valamint téves jogalkalmazásra, harmadsorban az EK 253. cikk megsértésére, negyedsorban az [EK 88. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 14. cikkének megsértésére, valamint a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére vonatkoznak.

41 A tárgyalás során a felperes egy olyan jogalapra hivatkozott, amely lényegében arra vonatkozott, hogy a Bizottság nyilvánvalóan értékelési hibát vétett a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének hatálya megállapítása során.

42 Először is azt kell megvizsgálni, hogy az utolsó jogalap elfogadható-e, majd ezután kell érdemben dönteni arról, hogy a keresetlevélben hivatkozott többi négy jogalap megalapozott-e.

A 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének hatálya megállapítása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó jogalap elfogadhatóságáról

A felek érvei

43 A felperes a tárgyalás során kifejezetten vitatta azon tényt, hogy a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének értelmében a digitális műholdas műsorszolgáltatók ne részesülhetnének a szóban forgó intézkedés által meghatározott kedvezményből. A Törvényszék által feltett azon kérdésre válaszolva, amelyben az utóbbi felhívta a felperest annak pontosítására, hogy az írásbeli szakasz mely részében hivatkozott e kifogásra, a felperes válaszának 69. és azt követő bekezdésekre, valamint 76. bekezdésére utalva válaszolt.

44 Miután a Törvényszék a tárgyaláson felhívta a Bizottságot és a Sky Italiát, hogy a felperes ezen kifogására válaszoljanak, az utóbbiak kijelentették, hogy mivel a felperes erre a jogalapra késve hivatkozott, azt elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

A Törvényszék álláspontja

45 Emlékeztetni kell, hogy az eljárási szabályzat 48. cikke 2. §-ával összefüggésben értelmezett 44. cikke 1. §-a c) pontjának rendelkezéseiből következik, hogy a keresetlevélnek tartalmaznia kell a jogvita tárgyát és a felhozott jogalapok rövid ismertetését, valamint hogy az eljárás további részében semmilyen új jogalapot nem lehet felhozni, kivéve ha az olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származik, amely az eljárás során merült fel.

46 A jelen ügyben – amint az a felperes tárgyalás során tett kijelentéséből kitűnik – a felperes e jogalapot nem a keresetlevelében, hanem válaszában hozta fel. Egyébiránt a felperes nem állítja, hogy a hivatkozott jogalap olyan jogi vagy ténybeli helyzetből származna, amely az eljárás során merült fel.

47 Ebből következik, hogy a Törvényszék eljárási szabályzatának a fenti 45. pontban hivatkozott rendelkezései alapján a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének hatálya megállapítása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

Az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó, első jogalapról

48 Az első jogalap az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozik, annyiban, amennyiben a Bizottság azt állapította meg, hogy a szóban forgó intézkedés a hivatkozott cikk értelmében állami támogatásnak minősül. E jogalap négy részből áll, amelyek elsősorban a közvetett kedvezményezett fogalmára, másodsorban a gazdasági előny hiányára, harmadsorban a szóban forgó intézkedés szelektív jellegének hiányára, végül negyedsorban a verseny torzításának hiányára vonatkoznak.

Az első jogalapnak a gazdasági előny hiányára vonatkozó, második részéről

– A felek érvei

49 Elsősorban a felperes úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés alapján nem tett szert semmiféle gazdasági előnyre, mint például kereskedelmi lehetőség létrehozására. A megtámadott határozatban a Bizottság helytelenül és bizonyítékok hiányában állapítja meg, hogy ezen intézkedés lehetővé tette a műsorszolgáltatók számára, hogy elkerüljék egy kereskedelmi gyakorlat – vagyis a dekódertámogatás – költségeit, amit a Bizottság helytelenül minősít széles körben elterjedtnek. A felperes álláspontja szerint ez az állítás csak az előfizetéses televízióműsor-szolgáltatók tekintetében igaz, az e szolgáltatók előfizetőkkel létesített állandó szerződéses kapcsolatai miatt. Ilyen állandó szerződéses kapcsolat hiányában a digitális földfelszíni televíziós műsorszolgáltatóknak egyáltalán nem állna érdekében az interoperabilitást lehetővé tevő dekóderek megvásárlásának támogatása. Ugyanis ebben az esetben felmerülne a többi szolgáltató általi bitorlás veszélye, mivel a versenytársak e támogatás miatt ugyanúgy

részesülnének ebből az előnyből. A szóban forgó intézkedés előnyeiből leginkább a fogyasztók részesülhettek, akik így nyíltvégű technológiájú dekóderekhez juthattak.

50 Másodsorban a felperes előadja, hogy a szóban forgó intézkedésből a fizetős televíziózás piacán történő részesedésszerzést, illetve a közönségfejlesztést tekintve semmi előnye nem származott. Ezzel kapcsolatosan vitatja, hogy a szóban forgó intézkedés által a fizetős televíziózás piacán közönséget fejlesztett volna, vagy hogy a fizetős televíziózás piacára alacsony költségen léphetett volna be. Először is a közvetített programok minősége és jellemzői határozzák meg a fogyasztók választását, nem a dekóder ára. Továbbá a szóban forgó intézkedés által nyújtott előnyökből az összes – akár potenciális – földfelszíni digitális szolgáltató részesülhetett. Végül a szóban forgó intézkedés a digitális televíziós műsorszolgáltatásra való áttérés során biztosítja és garantálja a mindenki számára hozzáférhető analóg televíziózási modell általános és ingyenes jellegének fenntartását.

51 Egyébiránt a Bizottság nem vette figyelembe a felperes által a digitalizálás érdekében, valamint a fizetős televíziós szolgáltatások elindítása költségeinek fedezése érdekében végrehajtott beruházásokat. Továbbá a felperes kijelenti, hogy a Bizottság által hivatkozott előnyökből bármelyik digitális földfelszíni fizetős televíziós műsorszolgáltató – így különösen az új jövőbeli versenytársak bármelyike – részesülhetett volna, valamint hogy ez a hatás az összes digitális televíziós szolgáltatásra való átállást támogató intézkedés – ideértve a legtechnológiasemlegesebbet is – velejárója.

52 Harmadsorban a felperes azt állítja, hogy a támogatás az interoperábilis és interaktív dekóderek többletköltségeinek felel meg, amit a Bizottság egyébiránt a megtámadott határozat (85) preambulumbekezdésében el is ismert.

53 A felperese arra hivatkozik, hogy a Sky Italia által azzal kapcsolatosan kifejtett érveket, miszerint állítólagosan milyen előnyökben részesülhetett volna, vagyis „kockázatmentesen" léphetett volna be egy új piacra, a hatóságoktól kereskedelmi támogatásban részesülhetett volna, valamint alacsonyabb költségen léphetett volna be a piacra, el kell utasítani mint megalapozatlanokat.

54 A Bizottság a Sky Italia támogatásával az első jogalap e részének elutasítását kéri.

– A Törvényszék álláspontja

55 Elöljáróban ahhoz, hogy a Törvényszék érdemben dönteni tudjon az első jogalap második, valamint azt követő részeinek a megalapozottságáról, meg kell vizsgálni a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének, valamint a 2005. évi költségvetési törvény 1. cikke (211) bekezdésének hatályát annak meghatározása érdekében, hogy a szóban forgó intézkedésből valóban részesülni tudtak-e mind a földfelszíni digitális platform, mind a digitális műholdas platform piaci szereplői.

56 Ezzel kapcsolatosan meg kell állapítani, hogy a 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdése első mondatának értelmében minden olyan műsorszolgáltatást igénybe vevő, aki a megfelelő előfizetési díjat adott évben megfizette, és olyan készüléket vásárolt vagy bérelt, amely ingyenesen, a szolgáltatást igénybe vevő és a tartalomszolgáltató részére minden további költség nélkül, digitális földfelszíni technikával képes lehetővé tenni a televíziójelek vételét és az ezt követő interaktivitást, 150 eurós állami támogatásban részesülhetett (amelyet aztán a 2005. évi költségvetési törvény 70 euróra csökkentett).

57 A hivatkozott rendelkezésekre tekintettel meg kell állapítani – amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (7) preambulumbekezdésében jogszerűen megállapította –, hogy a szóban forgó intézkedésből való részesülés több kumulatív feltétel teljesítésétől függött, amelyek között szerepelt az a feltétel is, hogy a fogyasztónak olyan készüléket kellett vásárolnia vagy bérelnie, amely digitális földfelszíni technikával képes lehetővé tenni a televíziójelek vételét.

58 A Törvényszék továbbá megjegyzi, hogy a keresetlevél 122. bekezdésében a felperes kifejezetten azt sérelmezte, hogy a Bizottság a szóban forgó intézkedés, illetve a 2006. évi költségvetési törvény által előírt támogatás közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan két egymással ellentétes határozatot (vagyis a megtámadott határozatot és a 2006. évi határozatot) hozott, miközben azokat a felperes álláspontja szerint az Olasz Köztársaság lényegében hasonló ténykörülményekre alapozva nyújtotta. E kifogás alátámasztása érdekében a felperes arra hivatkozik, hogy az egyetlen indok, amiért a Bizottság a megtámadott határozatban az összeegyeztethetetlenségre vonatkozó megállapítást a 2006. évi határozatban megváltoztatta, az, hogy az olasz jogalkotó a hivatkozott rendelkezést kiegészítette egy, kifejezetten a műholdas műsorszolgáltatókra vonatkozó résszel.

59 Amint az a keresetlevél 122. bekezdéséből kitűnik, a felperes nem vitatja, hogy a jogalkotó a 2006. évi költségvetési törvény elfogadása során végül szükségesnek tartotta a műholdas műsorszolgáltatóknak a szóban forgó intézkedés hatályát meghatározó rendelkezésekbe való kifejezett belefoglalását.

60 A fenti megállapításokból következik, hogy a szóban forgó intézkedés előnyeiből nyilvánvalóan nem részesülhettek azok a fogyasztók, akik olyan készüléket kívántak vásárolni vagy bérelni, amely kizárólag digitális műholdas televíziójelek vételét tette lehetővé. Ennélfogva a hivatkozott intézkedés nem felelt meg a Bizottság által a digitális televíziózás piacára vonatkozó állami támogatásokat létrehozó intézkedésekkel szemben előírt technológiasemlegesség követelményének.

61 Elsődlegesen meg kell jegyezni, hogy a felperes állításával ellentétben az, hogy a műsorszolgáltatók a dekódervásárlásokat a szóban forgó intézkedés hiányában szükségszerűen finanszírozták volna, irreleváns annak megítélése tekintetében, hogy a hivatkozott intézkedés állami támogatásnak minősül-e.

62 Ebből a szempontból azon kérdésnek van jelentősége, hogy a dekóderek támogatása által a földfelszíni műsorszolgáltatók – mint például a felperes – előnyre tettek-e szert. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (82)–(95) preambulumbekezdésében részletesen kifejtette azon indokok összességét, amelyek miatt véleménye szerint a szóban forgó támogatási intézkedés a földfelszíni műsorszolgáltatók javára szóló gazdasági előnyt képez. Ezzel kapcsolatosan a Bizottság különösen és helyesen jegyezte meg, hogy közönségfejlesztés a televíziós műsorszolgáltatók kereskedelmi tevékenységének alapvető fontosságú részét képezi. Továbbá a Törvényszék megjegyzi, hogy a Bizottság előadta azon indokokat, amelyek alapján – helyesen – úgy ítélte meg, hogy a támogatási intézkedés egyrészt arra ösztönözte a fogyasztókat, hogy az analóg technikáról a digitális földfelszíni technikára térjenek át azzal, hogy enyhítette az a digitális földfelszíni műsorszolgáltatók által egyébként viselendő költségeket, másrészt lehetővé tette a műsorszolgáltatók ezen csoportja piaci helyzetének a márkaimázs-pozicionálás és az ügyfélkör révén való megtartását a belépő versenytársakkal szemben.

63 Ugyanezen indokból kell elutasítani a felperes azon érvét, miszerint a földfelszíni műsorszolgáltatóknak egyáltalán ne állt volna érdekében az dekóderek megvásárlásának támogatása, ugyanis ebben az esetben felmerült volna a többi szolgáltató általi bitorlás veszélye, mivel a versenytársak e támogatás miatt ugyanúgy részesülhettek volna ebből az előnyből. Mindenesetre azon tény, hogy a felperes a támogatásból eredő előnyből más műsorszolgáltatókkal együtt részesül, nem fosztja meg a szóban forgó intézkedést a felperes részére nyújtott előnyként való minősítésétől.

64 Továbbá az a tény, hogy a szóban forgó intézkedés nagyon előnyös a fogyasztók számára, tekintettel arra, hogy a fejlettebb vételi funkciójú dekóderek árát az alapdekóderek árához igazította, irreleváns azon tény tekintetében, hogy a hivatkozott intézkedés

ezen túlmenően a földfelszíni műsorszolgáltatók és a kábelüzemeltetők javára szóló előnyt képez.

65 Azon érvvel kapcsolatosan, miszerint a közvetített programok minősége és jellemzői, nem pedig a dekóder ára az, ami meghatározza a fogyasztók választását, a Törvényszék megállapítja, hogy még ha ezek a jellemzők befolyásolják is a televíziónézők választását, a dekóderek ára marad az a meghatározó tényező, amelyet a televíziónézők a dekóderválasztás során figyelembe vesznek. A jelen esetben a közvetlenül a fogyasztóknak nyújtott támogatás automatikusan azzal a hatással járt, hogy a televíziójelek vételét digitális földfelszíni technikával lehetővé tevő készülékek vételára, illetve bérleti díja csökkent. Márpedig ez az árcsökkenés befolyásolhatja a költségérzékeny fogyasztók választását.

66 Azon érv tekintetében, miszerint a szóban forgó intézkedés a digitális televíziós műsorszolgáltatásra való áttérés során biztosítja és garantálja a mindenki számára hozzáférhető analóg televíziózási modell általános és ingyenes jellegének fenntartását, meg kell jegyezni, hogy e körülmény nem cáfolja meg a szóban forgó intézkedésnek az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásként történő minősítését. Ez a körülmény legfeljebb olyan tényezőnek tekinthető, amelyet a szóban forgó intézkedés EK 87. cikk (3) bekezdésének értelmében a közös piaccal való összeegyeztethetőségének vizsgálatánál figyelembe kell venni.

67 Ugyanezen indokból el kell utasítani a felperes azon érvét, miszerint a támogatás szükséges volt, mivel a felperes rendes kereskedelmi feltételek mellett önként nem vállalta volna magára az interoperábilis dekóderek megvásárlásával járó többletköltségeket.

68 A fenti megfontolások összességéből következően – anélkül, hogy szükséges lenne a Sky Italia által hivatkozott érvek elfogadhatóságáról, illetve megalapozottságáról érdemben dönteni – a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a szóban forgó

intézkedés lehetővé tette, hogy a digitális földfelszíni műsorszolgáltatók és kábelüzemeltetők – így többek között a felperes – részére az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett támogatásból részesüljenek a műholdas műsorszolgáltatókkal szemben, következésképpen az első jogalap második részét el kell utasítani mint megalapozatlant.

Az első jogalap közvetett kedvezményezett fogalmára vonatkozó, első részéről

– A felek érvei

69 A felperes előadja, hogy a Bizottság – a Bíróság C-156/98. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 19-én hozott ítéletére (EBHT 2000., I-6857. o.), valamint a C-382/99. sz., Hollandia kontra Bizottság ügyben 2002. június 13-án hozott ítéletére (EBHT 2002., I-5163. o.) támaszkodva – helytelenül állapította meg azt, hogy szóban forgó intézkedés – amelynek közvetett kedvezményezettjei a fogyasztók – az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett támogatásnak minősül, amelyből közvetetten bizonyos piaci szereplők is részesülnek.

70 Elsősorban a felperes azt állítja, hogy a fenti két ítélet a jelen ügy szempontjából irreleváns. A közvetett kedvezményezettek helyzete ugyanis más, amennyiben a közvetlen előnyt a magánfogyasztóknak és nem a vállalkozásoknak nyújtják. Tekintettel arra, hogy a szóban forgó intézkedés közvetlen és első számú kedvezményezettjei nem folytatnak gazdasági tevékenységet, a hivatkozott intézkedés eleve nem tartozik az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá.

71 Másodsorban a felperes arra hivatkozik, hogy nem világos, hogy a Bizottság miért döntött önkényesen úgy, hogy a közvetett kedvezményezettek fogalmát szűkíti annak érdekében, hogy abba csupán a földfelszíni digitális műsorszolgáltatók és a fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtó kábelüzemeltetők tartozzanak bele. Különösen azt állítja, hogy a földfelszíni digitális műsorszolgáltatók és általánosságban a kábelüzemeltetők is közvetetten részesülhetnek a szóban forgó intézkedés nyújtotta előnyből. Ezen túlmenően a felperes fenntartja, hogy a Bizottság önkényesen zárta ki a dekódergyártókat a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeinek csoportjából.

72 A felperes a válasz szakaszában megjegyzi, hogy nem azt vitatja, hogy valamely állami támogatásnak közvetett kedvezményezettjei lehetnek, hanem azt, ahogy a Bizottság a megtámadott határozatban a közvetett kedvezményezett fogalma alkalmazási feltételeit alkalmazza.

73 Először is a Bizottság arra hivatkozik, hogy az EK 87. cikk (1) bekezdése nem ír elő semmiféle követelményt arra nézve, hogy a támogatást milyen formában kell nyújtani. Másodszor az EK 87. cikk (2) bekezdése a) pontjának rendelkezése teljes mértékben felesleges volna, amennyiben – amint azt a felperes állítja – az elsősorban a fogyasztóknak nyújtott támogatásokat egyáltalán nem lehetne az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásnak tekinteni. Harmadszor a felperes álláspontját cáfolja a fenti 69. pontban hivatkozott Hollandia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet, amely megállapítja, hogy az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében mind a közvetlen kedvezményezettek, mind a közvetett kedvezményezettek valamely állami támogatás kedvezményezettjeinek tekinthetők. Negyedszer a Bizottság arra hivatkozik, hogy amennyiben követnénk a felperes azon érvelését, miszerint a fogyasztóknak nyújtott támogatásokat egyáltalán nem lehet állami támogatásnak tekinteni, az állami támogatásokra vonatkozó szabályok könnyen kijátszhatók lennének azzal, hogy a fogyasztóknak nyújtott támogatásokat bizonyos áruk vásárlásától vagy szolgáltatások igénybevételétől tennék függővé. Ötödször a Bizottság vitatja azt az állítást, miszerint önkényesen döntött volna úgy, hogy a közvetett kedvezményezettek fogalmát szűkíti annak érdekében, hogy abba csupán a földfelszíni digitális műsorszolgáltatók és a fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtó kábelüzemeltetők tartozzanak bele.

– A Törvényszék álláspontja

74 A felek egyetértenek azt illetően, hogy a szóban forgó intézkedés nem részesítette közvetlenül előnyben a digitális televíziózás piaci szereplőit, köztük a felperest.

75 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az EK 87. cikk anélkül tiltja az állam által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott támogatásokat, hogy különbséget tenne aszerint, hogy a támogatásokhoz kapcsolódó előnyöket közvetlenül vagy közvetve biztosítják. Az ítélkezési gyakorlat így elismerte, hogy az egyes olyan természetes vagy jogi személyek részére biztosított közvetlen előny, amelyek nem feltétlenül vállalkozások, közvetett előnyt képezhet, ennek következtében pedig állami támogatásnak minősíthető az olyan egyéb természetes vagy jogi személyek vonatkozásában, amelyek vállalkozások (lásd ebben az értelemben a Bíróság T-424/05. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2009. március 4-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 108. pontját).

76 A felperes elméletét – miszerint a fogyasztóknak nyújtott támogatás nem minősíthető a fogyasztói termékeket, illetve szolgáltatásokat nyújtó piaci szereplőket előnyben részesítő állami támogatásnak – az EK 87. cikk (2) bekezdésének a) pontja ugyancsak megcáfolja, ugyanis az utóbbi rendelkezés értelmében a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatások összeegyeztethetők a közös piaccal, feltéve hogy azt a termék származásán alapuló megkülönböztetés nélkül nyújtják. Vagyis amint arra a Bizottság is hivatkozik, amennyiben a felperes elméletének helyt adnánk, a hivatkozott rendelkezés felesleges lenne.

77 Végül a felperes által előadott azon kifogást, hogy nem világos, hogy a Bizottság miért szűkítette a közvetett kedvezményezettek fogalmát csupán a földfelszíni digitális műsorszolgáltatókra és a fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtó kábelüzemeltetőkre, el kell utasítani mint hatástalant. Ugyanis még ha fel is tételezzük, hogy – amint azt a felperes állítja – a Bizottságnak úgy kellett volna tekintenie, hogy az összes

földfelszíni digitális műsorszolgáltató és kábelüzemeltető közvetetten előnyhöz juthat a szóban forgó intézkedésből, meg kell állapítani, hogy ez a megállapítás egyáltalán nem változtatna azon a fenti 55–60. pontban kifejtett tényen, hogy a szóban forgó intézkedésből a műholdas műsorszolgáltatók nem juthattak előnyhöz.

78 Ugyanezen indokból el kell utasítani azon kifogást mint hatástalant, miszerint a Bizottság önkényesen zárta ki a dekódergyártókat a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeinek csoportjából.

79 A fenti megfontolásokból következően a Bizottság helyesen minősítette a felperest a szóban forgó intézkedés közvetett kedvezményezettjének. Ennélfogva az első jogalap első részét el kell utasítani mint megalapozatlant.

Az első jogalapnak a szóban forgó intézkedés nem szelektív jellegére vonatkozó, harmadik részéről

– A felek érvei

80 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot azzal, hogy a szóban forgó intézkedést szelektívnek minősítette annak állítólagosan hátrányosan megkülönböztető jellege miatt. A Bizottság ugyanis összekeverte a szelektív jelleg fogalmát az állítólagos hátrányos megkülönböztetéssel, ezért nem bizonyította jogilag megfelelő módon, hogy a szelektív jelleg feltétele teljesült.

81 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a felperes ezen állítása nem alapul semmiféle bizonyítékon. A szóban forgó intézkedés által a földfelszíni digitális műsorszolgáltatók és

a fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtó kábelüzemeltetők részére nyújtott előny szelektív jellegét az a tény bizonyítja, hogy másfajta – különösen a műholdas műsorszolgáltató – vállalkozás egyáltalán nem részesülhet belőle. Következésképpen az első jogalap harmadik része ugyancsak megalapozatlan.

– A Törvényszék álláspontja

82 Elöljáróban meg kell jegyezni, hogy a felperes a Törvényszéknek az első jogalap harmadik része alátámasztására előterjesztett érvek pontosítása érdekében feltett kérdésére kijelentette, hogy a szelektív jelleggel ellentétben – amely valamely intézkedés EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében vett állami támogatásként történő minősítésének alapvető eleme – a hátrányos megkülönböztetést az utóbbi rendelkezés nem tartalmazza. A felperes hozzáfűzte még, hogy a Bizottság összekeverte a szelektív jelleget a hátrányos megkülönböztetéssel, amikor azt állította, hogy hátrányos megkülönböztetés áll fenn, mivel a szóban forgó intézkedés nem technológiasemleges.

83 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az eljárási szabályzat 44. cikkének 1. §-a szerint a keresetlevélnek tartalmaznia kell a felhozott jogalapok rövid ismertetését. Ennek kellően egyértelműnek és pontosnak kell lennie, hogy lehetővé tegye az alperes számára védekezésének előkészítését és a Törvényszék számára a keresetről való határozathozatalt, adott esetben további információ nélkül (a Törvényszék T-387/94. sz., Asia Motor France és társai kontra Bizottság ügyben 1996. szeptember 18-án hozott ítéletének [EBHT 1996., II-961. o.] 106. pontja és T-113/96. sz., Dubois et Fils kontra Tanács és Bizottság ügyben 1998. január 29-én hozott ítéletének [EBHT 1998., II-125. o.] 29. pontja). A jogbiztonság és a gondos igazságszolgáltatás biztosítása érdekében a kereset elfogadhatóságához a lényegi tény- és jogkérdéseknek, amelyekre alapul, ha csak röviden is, de koherens és érthető módon ki kell tűnniük magából a keresetből (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-110/98. sz., RJB Mining kontra Bizottság ügyben 2000. július 25-én hozott végzésének [EBHT 2000., II-2971. o.] 23. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot, valamint a

Törvényszék T-195/00. sz., Travelex Global and Financial Services és Interpayment Services kontra Bizottság ügyben 2003. április 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1677. o.] 26. pontját).

84 A jelen ügyben a felperes által az első jogalap harmadik részének alátámasztására előterjesztett érvek – ideértve mind az írásbeli szakaszt, mind a tárgyalást – nem felelnek meg az eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-ának c) pontjában foglalt egyértelműség és pontosság követelményének. A felperes ugyanis egyáltalán nem ad magyarázatot arra, hogy az a tény, hogy valamely támogatás alkalmazása diszkriminatív módon történik abban az értelemben, hogy csupán vállalkozások bizonyos csoportjai részesülhetnek abban – amint azt a Törvényszék a fenti 57–60. pontban megállapította –, miért ne lenne alkalmas annak megállapítására, hogy a szóban forgó intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében szelektív jellegű is.

85 Ennélfogva az első jogalap harmadik részét el kell utasítani mint elfogadhatatlant.

Az első jogalapnak a versenytorzítás hiányára vonatkozó, negyedik részéről

– A felek érvei

86 Először is a felperes kijelenti, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát vétett azzal, hogy megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés indokolatlan módon torzítja a versenyt.

87 Először is a felperes arra hivatkozik, hogy az összes műholdas műsorszolgáltató – ideértve a Sky Italiát is – ugyanúgy részesülhetett volna a támogatás nyújtotta előnyből, amennyiben ún. „hibrid" – vagyis földfelszíni és műholdas vételre is alkalmas – dekódereket kínált volna. A támogatás ebben az esetben fedezte volna a földfelszíni televízióadás vételéhez szükséges technológia beépítésének többletköltségét. Mindenesetre az a tény, hogy a Sky Italia piaci eredményei kiemelkedők maradtak az érintett piacon, azt mutatja, hogy a támogatások nem befolyásolták lényegesen a helyzetét.

88 Másodszor a versenytorzítás hiányának értékelésénél figyelembe kell venni azt a tényt, hogy a műholdas adattovábbítási platformokra alkalmazandó hozzáadottérték-adó (a továbbiakban: HÉA) mértéke kedvezőbb, mint a földfelszíni adattotvábbítási platformokra alkalmazandó HÉA mértéke. A szóban forgó intézkedés tehát azt a gazdasági előnyt hivatott kiegyenlíteni, amelyet a műholdas adattovábbítási platformokra alkalmazandó csökkentett mértékű HÉA alkalmazása hoz létre. Ezen érv alátámasztása végett a felperes egy, a közösségi jog megsértésére vonatkozó panaszra és egy, a Bizottsággal 2007. március 13-án közölt állami támogatásra vonatkozó panaszra utal. A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék utasítsa el a Sky Italia által a műholdas műsorszolgáltatóknak nyújtott adókedvezményre vonatkozó érvvel szemben felhozott elfogadhatatlansági kifogást azon indokból, hogy a Bizottság – amelynek támogatására a Sky Italia beavatkozik – maga nem élt e kifogással.

89 Harmadszor a felperes arra hivatkozik, hogy azzal, hogy a szóban forgó intézkedés a műholdas platformmal szemben versenykorlátozásokat vezet be, éppen ellenkezőleg, lehetővé tette a verseny javítását. Ezen túlmenően a szóban forgó intézkedés lehetővé tette a fogyasztók számára, hogy azonos áron sokkal szélesebb kínálatot nyújtó dekóderekhez jussanak. Végül a tulajdonjog tárgyát képező technológiák kizárása szorosan kapcsolódik a közös érdek által kitűzött célhoz, amelynek lényege a „nyitott szabványú" technológiák előnyben részesítése, amely nem torzítja a versenyt. A műholdas platform és a földfelszíni platform közötti egyetlen versenytorzítás a földfelszíni műsorszolgáltatókat sújtja amiatt, hogy a Sky Italia megtiltotta, hogy harmadik személyek hozzáférjenek kódolási technológiájához.

90 Negyedszer a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság két olyan határozatot fogadott el – vagyis a megtámadott határozatot, illetve a 2006. évre vonatkozó határozatot – amelyek ellentmondanak egymásnak a szóban forgó intézkedés, valamint a 2006. költségvetési törvényben előírt intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében, miközben az olasz jogalkotó e két intézkedést lényegében hasonló ténykörülmények között fogadta el. Ezen érve alátámasztására a felperes előadja, hogy az egyetlen indok, amiért a Bizottság a megtámadott határozatban megállapított összeegyeztethetetlenségre vonatkozó megállapítást a 2006. évi határozatban megváltoztatta, az, hogy az olasz jogalkotó a hivatkozott rendelkezést kiegészítette egy kifejezetten a műholdas műsorszolgáltatókra vonatkozó résszel.

91 Ötödször a felperes a válasz szakaszában – a Soria tartományban a digitális dekóderek vásárlásához és az antennák átalakításához nyújtott állami támogatásra (N 103/2007) vonatkozó 2007. szeptember 25-i C (2007) 4286 végleges bizottsági határozatra (a továbbiakban: „Soria-határozat") támaszkodva – azt kifogásolja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatot önkényesen hozta meg. A felperes arra hívja fel a figyelmet, hogy a Soria-határozat (16) preambulumbekezdésében a Bizottság a hivatkozott intézkedést a közös piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánította azon indokból, hogy a technológiasemlegességet betartották, mivel a „támogatott dekóderek a műsorszolgáltatási jel vételét nem csak digitális földfelszíni televíziózási technológiája révén teszik lehetővé, hanem kábeles, műholdas és/vagy internetes technológia révén is". A felperes álláspontja szerint a Soria-határozat tárgyát képező intézkedés előírta, hogy igénybevételének az a feltétele, hogy a digitális földfelszíni televíziózási technológiával működő dekóderek interaktívak és interoperábilisak legyenek annak érdekében, hogy más platformok jeleit is venni tudják, amely feltétel a jelen ügyben is teljesül.

92 Másodsorban a szóban forgó intézkedés nem sérti a digitális műsorszolgáltatók közötti egyenlő bánásmód elvét. A digitális platformok közötti eltérő bánásmódot ugyanis az indokolja, hogy e platformok különböző helyzetben vannak. Mindenesetre a fenti elv esetleges megsértését az érintett piacnak a tényállás megvalósulása idején fennálló valódi jellemzői és a nyitott szabványok elterjedésének elősegítése objektívan igazolja. A felperes álláspontja szerint a műholdas platform éppen azért nem tartozik a szóban forgó intézkedés hatálya alá, mert ez a típusú kínálat még nem létezett nyílt szabványú formában, sőt az sem egyáltalán volt valószínű, hogy azon a rövid időn

belül, amely tekintetében a szóban forgó intézkedés hatályos volt, ez a fajta kínálat megjelenik a piacon. Ezen túlmenően a felperes azt állítja, hogy a műholdas televíziózás piacát az jellemezte, hogy egyetlen szolgáltató – vagyis a Sky Italia – volt jelen e piacon, amely gyakorlatilag monopóliummal rendelkezett, és ez a tény még a piacra jutást is megakadályozta. Végül megjegyzi, hogy a 2006. évi költségvetési törvényben az interoperábilis dekóderek támogatásának lehetővé tétele érdekében bevezetett módosításokat követően a Sky Italia nem állt át olyan dekóderekre, amelyek részesülhettek volna a támogatásban.

93 Harmadsorban a felperes azt állítja, hogy mivel a megtámadott határozat nem ad világos választ arra, hogy a szóban forgó intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetetlenségét előidéző probléma a technológiasemlegességgel vagy az érintett piacra állítólagosan alacsonyabb költségen történő belépéssel volt-e kapcsolatos, a Bizottság megsértette a jogbiztonság elvét. Ezen érv alátámasztása érdekében a felperes a negyedik jogalapban kifejtett érvekre hivatkozik.

94 A Bizottság a Sky Italia támogatásával arra hivatkozik először is, hogy a felperes nem szolgáltat bizonyítékot a Bizottság által állítólagosan azáltal elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára, hogy azt állapította meg, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja a versenyt, mivel a földfelszíni digitális műsorszolgáltatókat részesíti előnyben. Másodszor a felperes helytelenül állítja, hogy a digitális platformok közötti eltérő bánásmódot az a tény indokolja, hogy e platformok eltérő helyzetben vannak. A felperes továbbá helytelenül hivatkozik arra a tényre, hogy nem volt nyitottszabvány-alapú műholdas kínálat a szóban forgó intézkedés elfogadásakor. Harmadszor a Bizottság a megtámadott határozatban azért nyilvánította a szóban forgó intézkedést a közös piaccal összeegyeztethetetlennek, mivel megsértette a technológiasemlegesség elvét. Következésképpen a Bizottság megerősítette azon állandó álláspontját, miszerint a digitális műsorszolgáltatásra való átállást elősegítő állami támogatások közös piaccal való összeegyeztethetősége a technológiasemlegesség elvének betartásának feltételétől függ.

– A Törvényszék álláspontja

95 Először is azon érv kapcsán, miszerint a Sky Italia is részesülhetett volna a szóban forgó intézkedés nyújtotta előnyből, amennyiben ún. „hibrid" dekódereket kínált volna, meg kell jegyezni, hogy ez az érv tovább hangsúlyozza a hivatkozott intézkedés szelektív jellegét. Ugyanis az, hogy a műholdas műsorszolgáltatók – mint például a Sky Italia – „hibrid" dekódereket kínáljanak, olyan, a fogyasztóknak ajánlott vételárba beépített többletköltséggel járna, amelyet az utóbbiak által igénybe vehető szóban forgó intézkedés legfeljebb kompenzálni tudna. A műholdas műsorszolgáltatók tehát a földfelszíni műsorszolgáltatókhoz és a kábelüzemeltetőkhöz képest hátrányos helyzetben vannak, mivel az utóbbiaknak nem kell a szóban forgó intézkedés által kedvezményezett fogyasztókra semmiféle, a dekóderek vételárába beépített többletköltséget áthárítaniuk. Ezt az érvet tehát el kell utasítani mint megalapozatlant.

96 Továbbá nem releváns az a tény, hogy a 2006. évi költségvetési törvényben az interoperábilis dekóderek támogatásának lehetővé tétele érdekében bevezetett módosításokat követően a Sky Italia nem állt át a saját technológiájú dekóderekről olyan dekóderekre, amelyek részesülhettek volna a támogatásban. Amint arra a Bizottság a megtámadott határozat (110) preambulumbekezdésében hivatkozott, nem kizárt ugyanis, hogy valamely piaci szereplő olyan stratégiával rendelkezzen, amely számos tényezőtől függhet, például a vállalat által korábban végrehajtott beruházásoktól, és attól, ha úgy dönt, hogy kivárja a Bizottságnak az új intézkedés összeegyeztethetőségéről szóló határozatát.

97 Másodszor azon érvvel kapcsolatosan, miszerint a műholdas platformmal szembeni versenykorlátozások még inkább elősegítették a verseny javítását, a Törvényszék megállapítja, hogy az ezt alátámasztó érveléssel a felperes elismeri, hogy valóban verseny áll fenn a földfelszíni és a műholdas platformok között, és a szóban forgó intézkedés befolyásolja ezt a versenyt.

98 Továbbá a felperes azon különböző körülményekre vonatkozó érvei tekintetében, amelyek a versenyt a műholdas platform előnyére torzítják, meg kell állapítani, hogy ezen érvek teljesen irrelevánsak annak értékelése szempontjából, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja-e vagy torzíthatja-e a versenyt az érintett piacon.

99 Harmadszor a felperes azon állításával kapcsolatosan, miszerint a Bizottság a megtámadott határozatot és a 2006. évre vonatkozó határozatot hasonló körülmények között fogadta el, nyilvánvalóan pontatlan. Amint azt a Törvényszék a fenti 57. és 60. pontban megállapította, a műholdas dekóderek ki voltak zárva a szóban forgó intézkedés hatálya alól. Ezzel szemben – amint az a keresetlevél 122. bekezdéséből kitűnik – a 2006. évi költségvetési törvény hatálya a műholdas dekóderekre is kiterjedt.

100 Negyedszer a megtámadott határozatnak a Soria-határozathoz viszonyított önkényes jellegére vonatkozó érve, miszerint a hivatkozott határozat hatálya megegyezik a szóban forgó intézkedésével, a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy ezen érv nem elfogadható.

101 Igaz ugyan, hogy a Bizottság által a Soria-határozat fenti 91. pontban idézett (16) preambulumbekezdésében megfogalmazottak alapján a felperes a hivatkozott határozatban meghatározott intézkedés hatályát tévesen értelmezhette.

102 Mindazonáltal meg kell állapítani, hogy – amint arra a Bizottság hivatkozik – mind a Soria-határozat (58) preambulumbekezdésének megfogalmazása, mind a viszonválaszhoz csatolt levél tartalma alkalmas az e tekintetben felmerült kétértelműség eloszlatására.

103 Amint ugyanis a Soria-határozat (58) preambulumbekezdéséből kitűnik, a Bizottság e határozatban kifejezetten megállapította, hogy a hivatkozott intézkedés lehetővé tette, hogy a fogyasztók a platformtechnológiától független támogatásnak köszönhetően olyan (földfelszíni, kábel-, műholdas, illetve szélessávú internet alapú) dekódert

választanak, amilyet alkalmazni kívánnak. A Bizottság tehát kifejezetten úgy ítélte meg, hogy a hivatkozott intézkedés tiszteletben tartotta a technológiasemlegesség elvét.

104 Ezen túlmenően a Törvényszék megállapítja, hogy – amint arra a Bizottság hivatkozik, anélkül hogy azt a felperes vitatná – a Bizottság a Soria-határozat elfogadását megelőzően megvizsgálta, hogy az utóbbi határozat tiszteletben tartotta-e a technológiasemlegesség kritériumát. Amint az a viszonválaszhoz csatolt levélből kitűnik, a Bizottság erre irányuló kérelmére válaszul a spanyol hatóságok 2007. július 23-i levelükben kifejezetten megerősítették, hogy az adattovábbítás típusa nem szerepelt a támogatás nyújtásának feltételei között, mivel „lehetőség [volt] a digitális földfelszíni televíziózásra, kábeles műsorszolgáltatásra, illetve a műholdas műsorszolgáltatásra szolgáló dekóderek támogatására […]”.

105 A fenti megállapításokra figyelemmel meg kell állapítani, hogy a szóban forgó intézkedéssel ellentétben a Soria-határozatban meghatározott intézkedésből a digitális televíziózási adattovábbítási technológiák bármelyike részesülhetett. Ennélfogva mivel a megtámadott határozatot, illetve a Soria-határozatot megalapozó tényállás nyilvánvalóan eltérő, a felperes nem hivatkozhat arra, hogy a Bizottság által a fenti két határozatból levont következtetések a megtámadott határozat önkényes jellegének bizonyítása érdekében összehasonlíthatók. Ennélfogva el kell utasítani a megtámadott határozatnak a Soria-határozathoz viszonyított önkényes jellegére vonatkozó érvet mint megalapozatlant.

106 Ötödször a digitális műsorszolgáltatók közötti eltérő bánásmód hiányára, valamint arra a tényre vonatkozó érvvel kapcsolatban, hogy mindenesetre az eltérő bánásmód objektívan igazolt, a következőket kell megállapítani.

107 Egyrészt a felperes azon állításával kapcsolatosan, miszerint álláspontja szerint a műholdas platform éppen azért nem tartozik a szóban forgó intézkedés hatálya alá, mert ez a típusú kínálat még nem létezett nyílt szabványú formában, sőt az sem egyáltalán volt valószínű, hogy azon a rövid időn belül, amely tekintetében a szóban forgó

intézkedés hatályos volt, ez a fajta kínálat megjelenik a piacon, meg kell jegyezni, hogy a Bizottság – amint arra a megtámadott határozat (164) preambulumbekezdésében is hivatkozott – megállapította (anélkül, hogy azt a felperes vitatta volna), hogy a Sky Italia csupán 2004 során, illetve 2005 első hónapjaiban kezdte meg a „zárt szabványú" technológiára való átállást. Következésképpen a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy ebből a Bizottság jogosan vonta le azt a következtetést, hogy a Sky Italia másképp is dönthetett volna, ha a szóban forgó intézkedés a műholdas platformra is vonatkozott volna.

108 Másrészt a felperes azon állításával kapcsolatosan, miszerint a műholdas televíziózás piacát az jellemezte, hogy egyetlen szolgáltató – vagyis a Sky Italia – volt jelen e piacon, amely gyakorlatilag monopóliummal rendelkezett, és ez a tény még a piacra jutást is megakadályozta, meg kell állapítani, hogy ezen érv irreleváns annak értékelése szempontjából, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja-e vagy torzíthatja-e a versenyt az érintett piacon.

109 Hatodszor a felperes arra vonatkozó érve kapcsán, miszerint a Bizottság állítólag megsértette a jogbiztonság elvét, a megtámadott határozatból kitűnik, hogy ezen érv nyilvánvalóan megalapozatlan. A megtámadott határozatból – és különösen annak (104), (135) és (140) preambulumbekezdéséből – ugyanis kifejezetten kitűnik, hogy a szóban forgó intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetetlensége szorosan összefügg a technológiasemlegesség elvének megsértésével. Ezen túlmenően a Törvényszék megállapítja – anélkül, hogy ezt a felperes vitatná –, hogy a megtámadott határozat (36) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban a Bizottság hangot adott azzal kapcsolatos kételyeinek, miszerint a szóban forgó intézkedés nem sérti a technológiasemlegesség elvét.

110 A fenti megfontolások alapján a jelen jogalap negyedik részét mint megalapozatlant el kell utasítani.

111 Következésképpen a fenti 68., 79., 85. és 110. pontban megállapítottakra tekintettel az első jogalap egészét el kell utasítani mint megalapozatlant.

A szóban forgó intézkedés EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára, valamint téves jogalkalmazásra vonatkozó, második jogalapról

A keresetlevél 93–96. bekezdésében kifejtett érvek elfogadhatóságáról

– A felek érvei

112 A Bizottság a Sky Italia támogatásával úgy véli, hogy a felperes által a keresetlevél 93–96. bekezdésében előterjesztett érvek nem világosak. A felperes ugyanis beéri azzal, hogy általános utalást tegyen a támogatás hiányára vonatkozó elemzésére. Ezenfelül azon tényezők felsorolása, amelyeket a felperes álláspontja szerint a Bizottság nem vett figyelembe az állami támogatás létezésére, és nem annak a közös piaccal való összeegyeztethetőségére vonatkozott. Továbbá a felperes a feltüntetett tényezőkre nem ad semmiféle magyarázatot, és nem fejti ki, hogy ezen érvek hogyan állnak összefüggésben az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében végzendő értékeléssel. Ezen indokok alapján a felperes által a keresetlevél 93–96. bekezdésében előterjesztett érveket mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani.

113 A felperes arra hivatkozik, hogy még ha az elemzések eltérőek is attól függően, hogy valamely támogatás létezéséről, illetve e támogatás összeegyeztethetőségéről van-e szó, ettől még technikailag e két kérdés összefügg. Következésképpen a támogatásra vonatkozó érvek a közös piaccal való összeegyeztethetőséget is érintő, megsemmisítésre vonatkozó érveket támasztják alá, anélkül hogy az érintené ezen érvek elfogadhatóságát.

– A Törvényszék álláspontja

114 Elsősorban a felperes keresetlevele 93–96. bekezdésében azt állítja, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát vétett az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának alkalmazása során. Ezzel kapcsolatosan a támogatás hiányára vonatkozó elemzésére hivatkozik. Továbbá arra hivatkozik, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem elemezte a szóban forgó intézkedés gazdasági hátterét. A Bizottság először is nem említette, hogy a szóban forgó intézkedés az Unió által támogatott – vagyis az interoperabilitást és interaktivitást lehetővé tevő nyílt szabványú – technológia elősegítését írta elő, másodszor a támogatások a fenti technológia által előidézett többletköltségeknek feleltek meg, harmadszor a támogatások megfeleltek az uniós ajánlásoknak, negyedszer a támogatások nem hoztak létre gazdasági előnyt. Végül a Bizottság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a verseny valódi torzítása az érintett piacon a zárt szabványú technológiákat támogató politikának, a nyílt szabványú és zárt szabványú technológiák közötti különbségeknek, valamint annak volt betudható, hogy a támogatások a törvény által előírt kötelezettségek végrehajtásával kapcsolatos költségeket egyenlítették ki.

115 Másodsorban a keresetlevél 93–96. bekezdésében található és a 3.2. cím a) pontjában megismételt fejtegetés, miszerint „[a]z alperes nyilvánvaló értékelési hibát vétett” – amely egyáltalán nem tartalmaz olyan érveket, amelyek a második jogalap alátámasztására szolgálnának –, a második jogalap három részének alátámasztására előterjesztett érveket vezeti be a 3.2. cím b) pontjában, amely a következőképpen szól: „[a]z alperes túllépte értékelési jogkörét és nyilvánvaló hibát vétett a tényállás értékelése, valamint az adott helyzet felmérése során azzal, hogy azt állapította meg, hogy a [szóban forgó] intézkedés összeegyeztethetetlen a közös piaccal”.

116 A felperes a keresetlevél 3.2. címének b) pontját megelőző 96. bekezdésében azt állítja, hogy azzal, hogy a Bizottság nem helyesen elemezte a gazdasági hátteret, nyilvánvaló hibát vétett a tényállás értékelése során, vagyis nyilvánvalóan tévesen állapította meg, hogy a hivatkozott intézkedés összeegyeztethetetlen a közös piaccal.

117 A fenti észrevételekből következően el kell utasítani a Bizottság által a felperes keresetlevele 93–96. bekezdésében kifejtett állítólagos érvekkel kapcsolatosan felhozott elfogadhatatlansági kifogást mint megalapozatlant.

A második jogalap első, arra vonatkozó részéről, hogy téves azon megállapítás, miszerint a szóban forgó intézkedés alkalmas a piac működési zavarainak orvoslására

– A felek érvei

118 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát vétett, és nem megfelelő mértékben vizsgálta meg az érintett piacot, amikor megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés nem összeegyeztethető az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontjával, az alábbi indokokból.

119 Először is a felperes vitatja a megtámadott határozat azon megállapítását, miszerint az, hogy a digitális műsorszolgáltatásra való átállásra kötelező határidő volt meghatározva, a szóban forgó intézkedést nem megfelelővé tenné. Ez a megállapítás nemcsak a Bizottság által a digitális földfelszíni televíziózás tárgyában korábban hozott határozatoknak mond ellent, hanem azt is bizonyítja, hogy a Bizottság nem értékelte helyesen a piacnak a piaci szereplők közötti koordinációs problémából fakadó működési zavarait.

120 Másodszor a felperes arra hivatkozik, hogy a szóban forgó intézkedés a digitalizálás azon költségeit kompenzálta, amelyeket a fogyasztóknak kellett volna viselniük,

amennyiben az interoperabilitást és interaktivitást lehetővé tevő nyílt szabványú technológiával működő dekódert kívántak használni.

121 Harmadszor a felperes kijelenti, hogy a megtámadott határozat nem ismerte el, hogy az externáliák létezése a piac működési zavarai közé sorolandó. Ezzel kapcsolatosan a Bizottság a megtámadott határozatban önkényesen és mindenféle objektív indokolás nélkül állapította meg, hogy természetes, hogy a földfelszíni műsorszolgáltatók támogatják a nyílt technológiájú dekódereket, és következésképpen viselik a bitorlás költségeit. Márpedig a felperesnek egyáltalán nem áll érdekében versenytársai javára támogatni a dekódereket, miközben az analóg piacból továbbra is könnyen tehetne szert előnyre.

122 Egyébiránt a Bizottság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a szóban forgó intézkedés nem torzította a versenyt, hanem az uniós ajánlásoknak megfelelően inkább elősegítette a nyílt szabványok használatát, illetve az interaktivitást. Ráadásul a felperes a keresetlevél A.8. mellékletére utalva kijelenti, hogy a Bizottság nem értette meg a szabályozási hátteret és az érintett piac alakulását. Végül a felperes kifogásolja azt a tényt, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem vette jobban figyelembe a huzamosabb ideig fennálló, frekvenciák elosztásával kapcsolatos szabályozási bizonytalanságból eredő költségeket, és úgy véli, hogy a Bizottság értékelési hibát vétett azzal, hogy a megtámadott határozat (157) preambulumbekezdésében azt állapította meg, hogy a korábbi televíziós koncessziókat versenytárgyalás és határidő megállapítása nélkül adták meg.

123 Negyedszer a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem tudta bizonyítani, hogy a szóban forgó intézkedés miért nem ösztönzi az innovációt, miközben elismeri, hogy a hivatkozott intézkedés lehetővé tette az interaktivitást biztosító dekóderek árának csökkentését azzal, hogy azok ára az alapdekóderek árszintjére csökkent.

124 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a felperes érvelése nyilvánvalóan téves, és a megtámadott határozat „elferdített" értelmezésén alapul. A Bizottság kifejezetten elismerte, hogy a szóban forgó intézkedés ebben az értelemben a közös érdeket – vagyis a digitális műsorszolgáltatásra, valamint a nyílt és interaktív szabványokra való átállásra – célozza. Ráadásul nem zárta ki kategorikusan azt a tényt, hogy a szóban forgó intézkedés a piac egyes működési zavaraira hathatott. Mindazonáltal e megfontolások egyike sem igazolhatta a műholdas platformnak a támogatás hatálya alól történő kizárását.

– A Törvényszék álláspontja

125 Elsősorban azzal, hogy a felperes megkérdőjelezi a Bizottság arra vonatkozó értékelését, miszerint a digitális dekóderek megvásárlásához nyújtott támogatásokra nem volt szükség a piaci szereplők közötti koordinációs problémák kijavításához, mivel a hivatkozott problémát a digitális műsorszolgáltatásra való átállásra előírt kötelező határidő meghatározása már rendezte, az EK 87. cikk (3) bekezdése c) pontjának megsértésére hivatkozik. Ahhoz, hogy valamely támogatás az EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében a közös piaccal összeegyeztethető legyen, közös érdeket kell szolgálnia, illetve szükségesnek és arányosnak kell lennie e cél elérésével. A szóban forgó intézkedés által állítólagosan szolgált közös érdek a piac – különösen a piaci szereplők közötti koordinációval összefüggő – működési zavarának orvoslása, amely a digitális műsorszolgáltatás fejlődésének akadályozását eredményezi. Márpedig anélkül, hogy szükséges lenne annak vizsgálata, hogy – amint azt a felperes állítja – a Bizottság a digitális földfelszíni televíziózás tárgyában korábban hozott határozatokban elfogadottól eltérő álláspontot foglalt-e el, a Törvényszék úgy ítéli meg, hogy a jelen ügyben a digitális műsorszolgáltatásra való átállás határidejének kötelező jellege alkalmas a piaci szereplők közötti koordinációs probléma megoldására, és ezért a dekóderek megvásárlásához nyújtott támogatás előírása nem volt szükséges.

126 Amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (146) preambulumbekezdésében hangsúlyozza, a piacon már aktív televíziós műsorszolgáltatóknak tényként kellett volna figyelembe venniük az analóg technológiájú adattovábbítás megszüntetésének határidejének rögzítését, így meg kellett kezdeniük az új kereskedelmi stratégiák kifejlesztését. Mindenesetre – amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (147) preambulumbekezdésében megjegyezte – az olasz földfelszíni televíziós szolgáltatási piac jelentős méretére tekintettel nem volt olyan mértékű annak a kockázata, hogy a piaci szereplők közötti koordinációs probléma miatt nem alakul ki kritikus méretű fogyasztói tömegbázis, hogy azzal a kereskedelmi szolgáltatók ne tudtak volna szembenézni. A felperes ezen érvét tehát el kell utasítani.

127 Másodsorban a felperes azon érvvel kapcsolatosan, miszerint a szóban forgó intézkedés a fogyasztóknak nyújtott kompenzáció volt, meg kell jegyezni, hogy – amint azt a Bizottság a megtámadott határozat (148) preambulumbekezdésében kiemeli – a fogyasztóknak juttatandó támogatásokat alátámasztó érv mindazonáltal a földfelszíni és a műholdas platformok közötti megkülönböztetést nem indokolja, mivel – szemben a szóban forgó intézkedéssel – nem kellene a fogyasztókat digitális platform felé orientálni. Ezt az érvet tehát mint megalapozatlant el kell utasítani.

128 Harmadsorban a felperes azon állítása, miszerint a Bizottság a megtámadott határozatban nem ismerte el, hogy az externáliák létezése a piac működési zavarai közé sorolandó, nem helytálló. A Bizottság ugyanis a megtámadott határozat (160) preambulumbekezdésében kifejezetten elismeri a digitális műsorszolgáltatásra való áttéréssel járó externáliák létezését, valamint az esetlegesen abból származó bitorlási problémát is. Mindazonáltal – amint azt a Bizottság ugyanebben a preambulumbekezdésben hangsúlyozza – ezek a körülmények nem indokolhatják azt, hogy a támogatás miért célozza meg szelektív módon a földfelszíni televíziós szolgáltatásokat, és miért zárja ki a műholdas platformot. Következésképpen a jelen érvet el kell utasítani mint megalapozatlant.

129 Negyedsorban a felperes arra vonatkozó érvét, miszerint a Bizottság nem tudta bizonyítani, hogy a szóban forgó intézkedés nem ösztönzi az innovációt,

ugyanezen okokból el kell utasítani. A Bizottság ugyanis a megtámadott határozat (162) preambulumbekezdésben kifejezetten elismerte, hogy a szóban forgó intézkedés lehetővé tette az interaktív dekóderek árának az egyszerűbb – az interaktív szolgáltatások igénybevételére nem alkalmas – modellek (zapperek) árához való igazítását.Mindazonáltal ugyan a szóban forgó intézkedés az interaktív és interoperábilis dekóderek használata révén ösztönzi az innovációt, ettől még ez a tény – amint az a fenti 57–60. pontból kitűnik – nem indokolja a műholdas platformnak a szóban forgó intézkedésből való részesülésből való kizárását.

130 A fenti megfontolások összességéből következően a második jogalap első részét el kell utasítani mint megalapozatlant.

A második jogalap második, arra vonatkozó részéről, hogy téves azon megállapítás, miszerint a szóban forgó intézkedés nem volt szükséges és arányos eszköz a piac működési zavarainak orvoslására

– A felek érvei

131 A felperes azt állítja, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát vétett azzal, hogy megállapította, hogy a szóban forgó intézkedés nem volt szükséges és arányos eszköz a piac működési zavarainak orvoslására. Különösen az intézkedés arányosságával kapcsolatosan a felperes arra hivatkozik egyrészt, hogy a hivatkozott intézkedés az interoperabilitással és az interaktivitással járó többletköltségre korlátozódott, valamint arra a költségre, amely a felperest a törvény által vele szemben kifejezetten előírt

kötelezettség végrehajtása során terhelte, másrészt arra, hogy a hivatkozott intézkedés korlátozott ideig volt alkalmazandó, mivel annak hatálya 2005. december 1-jén lejárt.

132 A Bizottság arra hivatkozik, hogy a felperes érveit el kell utasítani mint megalapozatlanokat, tekintettel arra, hogy ezen érvek nem veszik figyelembe a technológiasemlegesség elvét.

– A Törvényszék álláspontja

133 Még ha fel is tételezzük, hogy helyesek a felperes azon állításai, miszerint a szóban forgó intézkedés szükséges és arányos eszköz volt a piac működési zavarainak orvoslására, ettől még ez a körülmény nem indokolja a műholdas platformnak a szóban forgó intézkedésből való részesülésből való kizárását.

134 Tekintettel arra, hogy a Bizottság éppen a technológiasemlegesség hiánya miatt ítélte úgy, hogy a szóban forgó támogatás összeegyeztethetetlen a közös piaccal, a felperes által a második jogalap második részének alátámasztására előterjesztett érveket el kell utasítani.

135 A fenti megfontolások összességéből következően a második jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az EK 253. cikk megsértésére vonatkozó, harmadik jogalapról

A felek érvei

136 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat nincsen megfelelően indokolva, és ezért mind az állami támogatás létezése, mind annak közös piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében ellentétes az EK 253. cikkel.

137 A támogatás létezésével kapcsolatosan a felperes különösen azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem adott magyarázatot a verseny közös piacon történő torzításának vagy torzítása veszélyének valódi forrására. A Bizottság ugyanis egyrészt elöljáróban nem ismertette sem az érintett piacot, sem annak helyzetét. Másrészt a Bizottság a megtámadott határozatban nem vizsgálta azt a kérdést, hogy a piac ténylegesen vagy valószínűleg torzult-e. A Bizottság továbbá nem indokolta meg, hogy miért zárta ki a dekódergyártókat a szóban forgó intézkedés kedvezményezettjeinek csoportjából. Végül a Bizottság adós maradt az állítólagos közönségfejlesztés, valamint a fizetős televíziózási piacra állítólagosan alacsonyabb költségen történő belépés megfelelő indokolásával.

138 A megtámadott határozat a szóban forgó intézkedés közös piaccal való esetleges összeegyeztethetőségének elemzésével kapcsolatosan nem határozza meg, az-e a probléma, hogy a hivatkozott intézkedés állítólagosan megsérti a technológiasemlegesség elvét, vagy e probléma az előfizetős televíziózási piacon állítólagosan alacsonyabb költségen történő részesedésszerzésben rejlik-e.

139 A Bizottság a Sky Italia támogatásával úgy véli, hogy a megtámadott határozat megfelelően indokolt, és megfelel az EK 253. cikk követelményeinek.

A Törvényszék álláspontja

140 Először is emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint az EK 253. cikkre alapított jogalap a nyilvánvaló mérlegelési hibától elkülönülő, önálló jogalap. Ugyanis míg az előbbi, amely az indokolás hiányát vagy elégtelenségét célozza, az EK 230. cikk értelmében a lényeges eljárási szabályok megsértését jelenti, és olyan közérdekkel kapcsolatos jogalapot, amelyet a közösségi bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie, az utóbbi, amely a határozat érdemi jogszerűségével kapcsolatos, az ugyanazon EK 230. cikk értelmében a Szerződés alkalmazására vonatkozó jogi rendelkezés megsértését jelenti, amelyet a közösségi bíróságnak csak a felperes indítványára kell figyelembe vennie. Az indokolási kötelezettség tehát az indokolás megalapozottságához képest különálló kérdés (a Bíróság C-367/95. P. sz., Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben 1998. április 2-án hozott ítéletének [EBHT 1998., I-1719. o.] 67. pontja).

141 Másodszor az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az indokolásnak világosan és egyértelműen kell tartalmaznia a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését, oly módon, hogy lehetővé tegye egyrészt az érdekeltek számára jogaik védelme és a döntés megalapozottságának megítélhetősége érdekében a meghozott intézkedés indokainak megismerését, másrész az ítélkező bíróság számára a jogszerűség vizsgálatára vonatkozó hatásköre gyakorlását (a fenti 140. pontban hivatkozott Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben hozott ítélet 63. pontja, a Törvényszék T-228/99. és T-233/99. sz., Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. március 3-án hozott ítéletének [EBHT 2003., II-435. o.] 278. pontja, és a T-109/01. sz., Fleuren Compost kontra Bizottság ügyben 2004. január 14-én hozott ítéletének [EBHT 2004., II-127. o.] 119. pontja).

142 Egyébiránt nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy azt a kérdést, hogy a jogi aktus indokolása megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek, nemcsak szövegére, hanem körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni (a Bíróság C-17/99. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben 2001. március 22-én hozott ítéletének [EBHT 2001., I-2481. o.] 36. pontja, a Törvényszék T-298/97., T-312/97., T-313/97., T-315/97., T-600/97–T-607/97., T-1/98., T-3/98–T-6/98. és T-23/98. sz., Alzetta és társai kontra Bizottság egyesített ügyekben 2000. június 15-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-2319. o.] 175. pontja és a fenti 141. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 279. pontja).

143 Így különösen a Bizottságnak nem kell állást foglalnia az érdekeltek által elé terjesztett minden érvet illetően, hanem elég, ha a határozat rendszerét illetően alapvető fontossággal bíró tényeket és jogi érveket ismerteti (a Törvényszék T-459/93. sz., Siemens kontra Bizottság ügyben 1995. június 8-án hozott ítéletének [EBHT 1995., II-1675. o.] 31. pontja, valamint a fenti 141. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale kontra Bizottság ítélet 280. pontja). A Bíróság továbbá már megállapította, hogy a Bizottságnak nem kell állást foglalnia a nyilvánvalóan a tárgyon kívül eső, lényegtelen vagy egyértelműen másodlagos jelentőségű kérdésekben (a fenti 140. pontban hivatkozott Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ügyben hozott ítélet 64. pontja).

144 Harmadszor az indokolási kötelezettség az állami támogatásként történő minősítés esetén megköveteli, hogy a Bizottság sorolja fel azokat az indokokat, amelyek miatt úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá esik (a fenti 141. pontban hivatkozott Westdeutsche Landesbank Girozentrale és Land Nordrhein-Westfalen kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 281. pontja).

145 Negyedszer a közös piaci verseny torzítása kapcsán emlékeztetni kell arra, hogy noha a Bizottság a határozatának indokolásában köteles legalább a támogatás nyújtásának körülményeit kifejteni, ha azok lehetővé teszik annak bizonyítását, hogy a támogatás érinti a tagállamok közötti kereskedelmet, és torzítja a versenyt, vagy annak

torzításával fenyeget, ám nem köteles az érintett piacok tényleges helyzetének, a támogatásokban részesülő kedvezményezett vállalkozások piaci részesedésének, a versenytárs vállalkozások helyzetének és a szóban forgó szolgáltatások tagállamok közötti kereskedelem gazdasági elemzésére. Ezenkívül a jogellenesen nyújtott támogatások esetén a Bizottság nem köteles bizonyítani e támogatásoknak a versenyre és a tagállamok közti kereskedelemre gyakorolt tényleges hatását. Ha ugyanis erre köteles lenne, akkor ez a követelmény azzal a következménnyel járna, hogy a jogellenes támogatásokat nyújtó tagállamokat azon tagállamok kárára részesítenék előnyben, amelyek már a tervezési szakaszban bejelentik a támogatásokat (lásd ebben az értelemben a Törvényszék T-55/99. sz., CETM kontra Bizottság ügyben 2000. szeptember 29-én hozott ítéletének [EBHT 2000., II-3207. o.] 100. és 102–103. pontját, a T-152/99. sz., HAMSA kontra Bizottság ügyben 2002. július 11-én hozott ítéletének [EBHT 2002., II-3049. o.] 225. pontját, valamint a T-198/01. sz., Technische Glaswerke Ilmenau kontra Bizottság ügyben 2004. július 8-án hozott ítélet [EBHT 2004., II-2717. o.] 215. pontját).

146 Különösen elegendő, ha a Bizottság azt bizonyítja, hogy jogvita tárgyát képező támogatás érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet, és a torzítja a versenyt, vagy a verseny torzításával fenyeget, anélkül hogy körül kellene határolnia a szóban forgó piacot (lásd a Törvényszék T-304/04. és T-316/04. sz., Olaszország és Wam kontra Bizottság egyesített ügyekben 2006. szeptember 6-án hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 64. pontját, és a T-25/07. sz., Iride és Iride Energia kontra Bizottság ügyben 2009. február 11-én hozott ítéletének [EBHT 2009., II-245. o.] 109. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

147 Ezen ítélkezési gyakorlat fényében kell tehát megvizsgálni, hogy a jelen ügyben a Bizottság megfelelően indokolta-e a megtámadott határozatot.

148 Elsősorban a megtámadott határozatnak a verseny torzításával vagy torzításának veszélyével kapcsolatos nem megfelelő indokolására vonatkozó érv tekintetében a Törvényszék megjegyzi, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (102)–(114) preambulumbekezdésében a szóban forgó intézkedés versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatását vizsgálja.

149 Először is a szóban forgó intézkedés versenyre gyakorolt hatása tekintetében meg kell jegyezni, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (102)–(111) preambulumbekezdésében a szóban forgó intézkedés műsorszolgáltatók közötti versenyre gyakorolt hatását vizsgálta. A Bizottság a megtámadott határozat (105) preambulumbekezdésében megjegyezte, hogy fenntartja a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat kifejtett álláspontját, vagyis azt, hogy a földfelszíni hálózatok műsorszolgáltatóinak és üzemeltetőinek címzett előny nyújtása az ettől eltérő platformokat használó műsorszolgáltatók hátrányára történt.

150 A Bizottság ezzel kapcsolatos álláspontja alátámasztásának, valamint annak érdekében, hogy az EK 87. cikk (1) bekezdésének értelmében megállapíthassa, hogy a szóban forgó intézkedés a szelektív előny juttatásával a verseny torzításával fenyeget, a megtámadott határozat (106) preambulumbekezdésében megállapította, hogy bizonyos mértékben helyettesíthető a fizetős digitális földfelszíni televíziós kínálat és a műholdas fizetős televíziós szolgáltatás. E körülmények között arra a következtetésre jutott, hogy „amint a digitális földfelszíni platform a fizetéses televíziós szolgáltatásokat – részben a dekóderekre nyújtott támogatásoknak köszönhetően – sikeresen beindítja és megerősíti a piacon, képes lesz versenyezni az alternatív platformokon nyújtott analóg szolgáltatásokkal”.

151 Végül a Törvényszék megállapítja, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (107) preambulumbekezdésében a más tagállamokban tapasztalt fejlődésre alapozva alá is támasztotta e következtetését.

152 Továbbá a Bizottság a megtámadott határozat (109) preambulumbekezdésében emlékeztetett, hogy az olasz verseny- és piacfelügyeleti hatóság (Autorità garante della concorrenza e del mercato) maga is úgy ítélte meg, hogy a különböző platformokat használó műsorszolgáltatók potenciális versenytársaknak minősülhetnek az olasz fizet[ős] televíziós szolgáltatási piacon.

153 Egyébiránt a Bizottság a megtámadott határozat (111) preambulumbekezdésében egyrészt említést tesz egy tanulmányról, amely közvetetten azt erősítette meg, hogy a fizetéses televíziós szolgáltatások piacára alacsonyabb költségeken történő belépés versenytorzító hatású, másrészt megjegyezte, hogy a Sky Italia által rendelkezésre bocsátott számadatok is alátámasztják azt a véleményt, miszerint a fizet[ős] televíziós szolgáltatások piacán bizonyos fokú verseny tapasztalható.

154 Végül megjegyzendő, hogy a Bizottság a megtámadott határozat (108) preambulumbekezdésében különösen ragaszkodott azon tényhez, hogy a szóban forgó intézkedést kritikus időszakban nyújtották, amikor is sok analóg földfelszíni televíziós szolgáltatás nézőjének kellett szembesülnie a digitális televíziós szolgáltatásba való átmenettel, és választaniuk kellett, hogy a földfelszíni vagy a műholdas adásokat vevő készülékbe fektessenek be.

155 A fenti megfontolások összességéből következően a Bizottság nem sértette meg a szóban forgó intézkedés versenyre gyakorolt hatására vonatkozó indokolási kötelezettségét.

156 Másodszor a szóban forgó intézkedés tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatása tekintetében a megtámadott határozat (113) és (114) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a műsorszolgáltatások és a hálózati szolgáltatások piaca nyitott a nemzetközi versenyre, és mivel a szóban forgó intézkedés szelektív módon kedvez bizonyos hálózati szolgáltatóknak vagy műsorszolgáltatóknak, a verseny az esetlegesen más tagállamokból származó, gazdaságosabb szolgáltatók hátrányára torzul. A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy a szóban forgó intézkedés érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

157 A fenti 145. és 146. pontban idézett ítélkezési gyakorlatra tekintettel meg kell állapítani, hogy a Bizottság jogilag megfelelően indokolta a megtámadott határozatot a tekintetben, hogy a szóban forgó intézkedés érintheti a tagállamok közötti kereskedelmet.

158 Ezen túlmenően még ha fel is tételezzük, hogy a felperes általánosabban arra kívánt hivatkozni, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban szóban forgó intézkedésnek az EK 87. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak való minősítésével megsértette az EK 253. cikket, a Törvényszék megjegyzi, hogy a Bizottság a hivatkozott határozatban megvizsgálta, hogy a fenti rendelkezés összes feltételét betartották-e. Először is a megtámadott határozat (80) preambulumbekezdésében megvizsgálta, hogy a szóban forgó intézkedés állami forrásból származott-e. Másodszor is a megtámadott határozat (81)–(101) preambulumbekezdésében azt vizsgálta meg, hogy a szóban forgó intézkedés szelektív gazdasági előnyt nyújtott-e a kedvezményezetteknek. Harmadszor a megtámadott határozat (102)–(112) preambulumbekezdésében azt határozta meg, hogy a szóban forgó intézkedés torzítja-e vagy torzíthatja-e a versenyt. Végül negyedszer a Bizottság a megtámadott határozat (113) és (114) preambulumbekezdésében azt vizsgálta, hogy a szóban forgó intézkedés érinthette-e a tagállamok közötti kereskedelmet.

159 Másodsorban a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem határozta meg, hogy az a tény, hogy a szóban forgó intézkedés közös piaccal való összeegyeztethetetlenségének megállapítása miért függ össze szorosan a technológiasemlegesség elvének megsértésével, illetve a fizetős televíziózási piacra állítólagosan alacsonyabb költségen történő belépéssel. E tekintetben – amint azt a Törvényszék már kifejezetten megállapította a fenti 109. pontban – elegendő emlékeztetni arra, hogy a megtámadott határozatból – és különösen annak (104), (135) és (140) preambulumbekezdéséből – kifejezetten kitűnik, hogy a szóban forgó intézkedés összeegyeztethetetlensége szorosan összefügg a technológiasemlegesség elvének megsértésével, és hogy a Bizottság már a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatban hangot adott azzal kapcsolatos kételyeinek, miszerint a szóban forgó intézkedésnek szükségszerűen meg kellett sértenie technológiasemlegesség elvét. Ennélfogva a jelen érvet is el kell utasítani mint megalapozatlant.

160 Harmadsorban a Bizottság jogilag megfelelően indokolta a megtámadott határozatot a dekódergyártók helyzetével kapcsolatosan. A Bizottság a megtámadott határozat (120)–(123) preambulumbekezdésében a valamely támogatás létezésével kapcsolatban – miután emlékeztetett a hivatalos vizsgálati eljárás megindításakor felmerült kételyeire – azt állapította meg, hogy nem lehet teljes egészében kizárni a dekódergyártók szintjén a verseny torzításának lehetőségét. Mindazonáltal hozzáfűzte, hogy a szóban forgó intézkedés a dekódergyártók tekintetében mindenesetre a közös

piaccal összeegyeztethető. Erre vonatkozóan a Bizottság a megtámadott határozat (168) preambulumbekezdésében kijelentette, hogy a szóban forgó intézkedés a közös érdek eléréséhez szükségesnek és azzal arányosnak minősült, mivel abból bármely dekódergyártó részesülhet, beleértve a többi tagállamban található gyártókat is.

161 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy a Bizottság jogilag megfelelő módon indokolta a megtámadott határozatot, amikor úgy ítélte meg, hogy a szóban forgó intézkedés egyrészt az EK 87. cikk (1) bekezdésének hatálya alá tartozik, másrészt összeegyeztethetetlen az EK-Szerződéssel.

162 A fenti megfontolások összességéből következően a megtámadott határozat megfelel az EK 253. cikkben meghatározott követelményeknek. Következésképpen a harmadik jogalapot el kell utasítani mint megalapozatlant.

A 659/1999 rendelet 14. cikkének, valamint a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére vonatkozó, negyedik jogalapról

A felek érvei

163 A felperes előadja, hogy a megtámadott határozat megsérti a 659/1999 rendelet 14. cikkét, mivel e cikk úgy rendelkezik, hogy a Bizottság nem követel[het]i meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével.

164 Elsősorban a megtámadott határozat megsérti a bizalomvédelem elvét amiatt, hogy a felperes különleges körülmények fennállása miatt úgy vélhette, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősült állami támogatásnak.

165 Ezzel kapcsolatosan a felperes először is előadja, hogy jogosan vélhette úgy, hogy a szóban forgó intézkedés a Bizottság digitális átállást elősegítő politikájának része, mivel a Bizottság a digitális interaktív televíziós szolgáltatások együttműködési képességéről szóló, 2004. július 30-i COM (2004) 541 végleges közleményének (a továbbiakban: közlemény) 3.4.2. pontjában megjegyezte, hogy a közvetlen [fogyasztói] támogatások olyan intézkedések, amelyekkel a tagállamok a lakosságot arra ösztönzik, hogy az interaktivitást és interoperabilitást lehetővé tevő vevőkészüléket vegyenek, ráadásul e közlemény kifejezetten utal az olasz támogatásokra.

166 Másodszor tekintettel arra, hogy valamely állami támogatás közvetett kedvezményezettjeinek fogalmát az ítélkezési gyakorlat még nem határozta meg világosan, nem várható el jogosan, hogy bármely gondos piaci szereplő átlássa, hogy valamely fogyasztóknak nyújtott támogatásból nemcsak hogy közvetetten részesül, de hogy e támogatásnak – a többi potenciális közvetett kedvezményezett kizárása miatt – az egyedüli kedvezményezettje lesz. A felperes ezzel kapcsolatosan előadja, hogy az összes többi potenciális kedvezményezettet közvetett kedvezményezettnek kellett volna tekinteni, ideértve azt a tényt is, hogy e körülmény a támogatás visszatérítését vonhatja maga után.

167 Másodsorban a megtámadott határozat a jogbiztonság elvét is megsérti azon indokból, hogy a megtámadott határozat (191)–(205) preambulumbekezdésében a visszatérítendő összeg számszerűsítésére javasolt számítási módszer nem hatékony, nem átlátható, és nem is megfelelő. Először is nehéz, sőt lehetetlen megállapítani e módszer egyik paraméterének, vagyis azon további nézők számának pontos mértékét, akiket

kizárólag a szóban forgó intézkedés elfogadása késztetett arra, hogy a fizetős televíziózást válasszák. E tekintetben a Bizottság nem tudta bizonyítani, hogy a fogyasztók azért vásároltak támogatott dekódereket, hogy a fizetős televíziós szolgáltatásokhoz férjenek hozzá. Másodszor a támogatást, valamint az utána járó kamatok mértékét nagyon nehéz számszerűsíteni. A Bizottságnak ezzel kapcsolatosan meg kellett volna legalább vizsgálnia az ajánlott modellt, illetve akár össze kellett volna azt hasonlítania más lehetséges modellekkel, főleg mivel a közigazgatási eljárás egyik fele sem volt képes a hivatkozott támogatás mértékét bármely módon meghatározni.

168 A Bizottság a Sky Italia támogatásával úgy véli, hogy a felperes által a támogatás számszerűsítésére vonatkozó módszerrel kapcsolatban felhozott érvek leginkább a megtámadott határozat végrehajtásának, és nem a jogszerűségének kérdéskörébe tartoznak. Következésképpen ezen érveket mint elfogadhatatlanokat el kell utasítani. Egyébiránt a megtámadott határozat tiszteletben tartja a közösségi jognak a bizalomvédelemre és jogbiztonságra vonatkozó általános elveit. Ennélfogva a Bizottság a 659/1999 rendelet 14. cikkének értelmében köteles volt elrendelni a szóban forgó támogatás visszatérítését.

A Törvényszék álláspontja

169 Először is emlékeztetni kell, hogy egy jogellenes támogatás visszatéríttetés útján történő megszüntetése a támogatás jogellenessége megállapításának logikus következménye, ugyanis az adott tagállamnak a Bizottság által a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás megszüntetésére vonatkozó kötelezettsége a korábbi helyzet visszaállítását célozza (lásd a Törvényszék T-116/01. és T-118/01. sz., P & O European Ferries (Vizcaya) és Diputación Foral de Vizcaya kontra Bizottság egyesített ügyekben 2003. augusztus 5-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-2957. o.] 223. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot), amelynek révén

a kedvezményezett elveszíti azon előnyét, amelyben a többi versenytárshoz képest ténylegesen részesült (lásd a Bíróság C-310/99. sz., Olaszország kontra Bizottság ügyben 2002. március 7-én hozott ítéletének [EBHT 2002., I-2289. o.] 99. pontját és a C-277/00. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítéletének [EBHT 2004., I-3925. o.] 75. pontját, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

170 Továbbá meg kell jegyezni, hogy a 659/1999 rendelet 14. cikkének értelmében amennyiben a jogellenes támogatások esetén elutasító határozat születik, a Bizottság dönt arról, hogy az érintett tagállam hozza meg a szükséges intézkedéseket a támogatásnak a kedvezményezettől történő visszavételére. Ugyanakkor ugyanez a rendelkezés azt is kimondja, hogy a Bizottság nem követeli meg a támogatás visszatérítését, amennyiben az ellentétes a közösségi jog valamelyik általános elvével.

171 A jelen ügyben a felperes arra hivatkozik, hogy a támogatás visszatérítése ellentétes lenne egyrészt a bizalomvédelem, másrészt a jogbiztonság elvével.

172 Elsősorban a bizalomvédelem elvének állítólagos megsértésével kapcsolatban emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a bizalomvédelemre való hivatkozás joga, amely az alapelvek egyike, minden olyan magánszemélyre kiterjed, akinek a helyzete akként jellemezhető, hogy a közösségi közigazgatás pontos biztosítékok adásával jogos bizalmat keltett benne. Ilyen biztosítéknak minősül a közlés formájától függetlenül a feljogosított és megbízható forrásból származó pontos, feltétlen és egybehangzó tájékoztatás (a Törvényszék T-66/96. és T-221/97. sz., Mellett kontra Bíróság egyesített ügyekben 1998. július 21-én hozott ítéletének [EBHT-KSZ 1998., I-A-449. o. és II-1305. o.] 104. és 107. pontja). Ezzel szemben senki nem hivatkozhat ezen elv megsértésére, akinek a közigazgatás nem adott konkrét biztosítékokat (a Törvényszék T-290/97. sz., Mehibas Dordtselaan kontra Bizottság ügyben 2000. január 18-án hozott ítéletének [EBHT 2000., II-15. o.] 59. pontja, valamint T-273/01. sz., Innova Privat-Akademie kontra Bizottság ügyben 2003. március 19-én hozott ítéletének [EBHT 2003., II-1093. o.] 26. pontja).

173 Emlékeztetni kell még arra, hogy az állami támogatásokra vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlat szerint, mivel az EK 88. cikk kötelezően előírja a Bizottság számára az állami támogatások felügyeletét, valamely támogatás által kedvezményezett vállalkozás főszabály szerint csak akkor bízhat jogosan a támogatás szabályszerűségében, ha azt az említett cikkben előírt eljárás betartásával nyújtották. Ugyanis egy gondos piaci szereplőnek rendszerint meg kell tudnia bizonyosodni arról, hogy az eljárást betartották-e még akkor is, ha a támogatás odaítéléséről szóló határozat jogellenessége az érintett tagállamnak róható fel olyan mértékben, hogy annak visszavonása ellentétesnek tűnik a jóhiszeműség elvével (lásd a Törvényszék T-239/04. és T-323/04. sz., Italie és Brandt Italia egyesített ügyekben 2007. szeptember 12-én hozott ítéletének [EBHT 2007., II-3265. o.] 154. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

174 A felperes mindazonáltal azt állítja, hogy a jelen ügyben két különleges körülmény alapján jogosan bízhatott a szóban forgó intézkedés jogszerűségében.

175 Először a közlemény 3.4.2. pontjára hivatkozik, amely kifejezetten hivatkozik a szóban forgó intézkedésre és kimondja, hogy a tagállamok ezért fogyasztói szubvenciókat ajánlhatnak fel [helyesen: fogyasztói támogatásokat nyújthatnak].

176 A felperes állításával ellentétben a közlemény 3.4.2. pontjában található hivatkozás nem képezi a Bizottság részéről a szóban forgó intézkedés jogszerűségét illető biztosítéknak. Éppen ellenkezőleg, tekintettel arra, hogy a Bizottság a hivatkozott pontban kifejezetten kijelenti, hogy „az ilyen fogyasztói szubvenciónak [helyesen: támogatásoknak] technológiailag semlegesnek kell lenniük, meg kell felelniük az állami támogatási szabályoknak, és azokat be kell jelenteni", a közlemény nem volt alkalmas arra, hogy a gondos piaci szereplőkben a szóban forgó intézkedés állami támogatási szabályoknak való megfelelősége tekintetében megalapozott reményt keltsenek. A gondos gazdasági szereplőknek ugyanis nem csupán azt kellett tudnia, hogy a szóban forgó intézkedés nem volt technológiasemleges, hanem azt is, hogy az olasz kormány azt nem jelentette be a Bizottságnak, továbbá hogy a Bizottság nem hagyta jóvá.

177 Másodszor a felperes azon érvét, miszerint a támogatás közvetett jellege ugyancsak olyan különleges körülménynek minősül, amely jogos bizalmat keletkeztethetett, ugyancsak el kell utasítani. Ugyanis mint minden gondos gazdasági szereplőnek, a felperesnek is tudnia kellett, hogy a támogatás közvetett jellege egyáltalán nem befolyásolja annak visszatéríttetését. E tekintetben különösen hangsúlyozni kell, hogy a felperes állításával ellentétben a fogyasztóknak nyújtott támogatások – amint az az EK-Szerződés 87. cikke (2) bekezdésének a) pontjából kitűnik – olyan jól meghatározott támogatási formának minősülnek, amelyeket – mint minden más típusú támogatást, amelynek potenciális kedvezményezettjei közvetett kedvezményezettek – be kell jelenteni, és azokat a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

178 A bizalomvédelem elvének megsértésére vonatkozó érvet tehát el kell utasítani mint megalapozatlant.

179 Másodsorban a jogbiztonság elvének megsértése tekintetében meg kell jegyezni, hogy ezen elv azt írja elő, hogy a jogszabályok legyenek egyértelműek és pontosak, és amelynek célja a közösségi joggal kapcsolatos helyzetek és jogviszonyok kiszámíthatóságának garantálása (a Bíróság C-199/03. sz., Írország kontra Bizottság ügyben 2005. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-8027. o.] 69. pontja).

180 Ez az elv sérült, mivel egyrészt nehéz, sőt lehetetlen megállapítani a megtámadott határozatban ismertetett módszer egyik paraméterének, vagyis azon további nézők számának pontos mértékét, akiket kizárólag a szóban forgó intézkedés elfogadása késztetett arra, hogy a fizetős televíziózást válasszák, másrészt mivel a támogatást, valamint az utána járó kamatok mértékét nagyon nehéz számszerűsíteni.

181 Mindazonáltal emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a közösségi jog egyetlen rendelkezése sem írja elő, hogy a Bizottság, amikor a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatás visszatérítését rendeli el, állapítsa meg a visszatérítendő támogatás pontos összegét; elegendő, ha a Bizottság határozata olyan információt tartalmaz, amely lehetővé teszi a címzett számára, hogy jelentős nehézség nélkül maga állapítsa meg ezt az összeget (a Bíróság C-415/03. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2005. május 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-3875. o.] 39. pontja, C-441/06. sz., Bizottság kontra Franciaország

ügyben 2007. október 18-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-8887. o.] 29. pontja, és C-419/06. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2008. február 14-én hozott ítéletének [az EBHT-ban nem tették közzé] 44. pontja).

182 Ezen túlmenően ugyancsak az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi rendelkezéseknek a jelen tárgyban való hiányában a közös piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított támogatások visszatérítését a nemzeti szabályozás által előírt módokon kell végrehajtani. A végrehajtással kapcsolatos jogvita elbírálása a nemzeti bíróság kizárólagos hatáskörébe tartozik (lásd a Törvényszék T-354/99. sz., Kuwait Petroleum (Nederland) kontra Bizottság ügyben 2006. május 31-én hozott ítéletének [EBHT 2006. II-1475. o.] 68. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

183 Végül meg kell még jegyezni, hogy a tagállamot a visszatérítendő támogatások pontos összegének kiszámítására vonatkozóan terhelő kötelezettség a Szerződés állami támogatásokra vonatkozó szabályainak végrehajtása során a Bizottságot és a tagállamokat kölcsönösen terhelő jóhiszemű együttműködési kötelezettség átfogóbb keretébe illeszkedik (a fenti 69. pontban hivatkozott Hollandia kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 91. pontja).

184 A fenti 181–183. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következően a nemzeti bíróság feladata – amennyiben erre irányuló eljárás indul előtte –, hogy a Bizottság által elrendelt állami támogatás visszatéríttetésének összegéről – amennyiben szükséges a Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre adott válasz alapján – döntsön.

185 Ebből következően a felperes jogbiztonság elvének állítólagos megsértésére alapított érvét el kell utasítani mint megalapozatlant.

186 A fenti 178. és 185. pontban megfogalmazott megállapításokból következően a negyedik jogalapot el kell utasítani mint megalapozatlant.

187 Következésképpen mivel a jelen kereset alátámasztására felhozott jogalapok egyike sem megalapozott, a kereset egészét el kell utasítani.

A költségekről

188 Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A felperest, mivel pervesztes lett, a Bizottság és a Sky Italia kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (második tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Mediaset SpA maga viseli saját, valamint a Bizottság és a Sky Italia Srl költségeit.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Kihirdetve Luxembourgban, a 2010. június 15-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei ..... II - 2349

Az eljárás és a felek kérelmei ..... II - 2354

A kereset A.8. mellékletének elfogadhatóságáról ..... II - 2355

A felek érvei ..... II - 2355

A Törvényszék álláspontja ..... II - 2356

Az eljárás nyelvére le nem fordított mellékletek elfogadhatóságáról ..... II - 2358

A felek érvei ..... II - 2358

A Törvényszék álláspontja ..... II - 2359

A jogalapokról ..... II - 2361

A 2004. évi költségvetési törvény 4. cikke (1) bekezdésének hatálya megállapítása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó jogalap elfogadhatóságáról ..... II - 2362

A felek érvei ..... II - 2362

A Törvényszék álláspontja ..... II - 2363

Az EK 87. cikk (1) bekezdésének megsértésére vonatkozó, első jogalapról ..... II - 2364

Az első jogalapnak a gazdasági előny hiányára vonatkozó, második részéről ..... II - 2364

– A felek érvei ..... II - 2364

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2366

Az első jogalap közvetett kedvezményezett fogalmára vonatkozó, első részéről ..... II - 2370

– A felek érvei ..... II - 2370

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2372

Az első jogalapnak a szóban forgó intézkedés nem szelektív jellegére vonatkozó, harmadik részéről ..... II - 2373

– A felek érvei ..... II - 2373

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2374

Az első jogalapnak a versenytorzítás hiányára vonatkozó, negyedik részéről ..... II - 2375

– A felek érvei ..... II - 2375

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2379

A szóban forgó intézkedés EK 87. cikk (3) bekezdésének c) pontja értelmében vett közös piaccal való összeegyeztethetőségének értékelése során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára, valamint téves jogalkalmazásra vonatkozó, második jogalapról ..... II - 2383

A keresetlevél 93–96. bekezdésében kifejtett érvek elfogadhatóságáról ..... II - 2383

– A felek érvei ..... II - 2383

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2384

A második jogalap első, arra vonatkozó részéről, hogy téves azon megállapítás, miszerint a szóban forgó intézkedés alkalmas a piac működési zavarainak orvoslására ..... II - 2385

– A felek érvei ..... II - 2385

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2387

A második jogalap második, arra vonatkozó részéről, hogy téves azon megállapítás, miszerint a szóban forgó intézkedés nem volt szükséges és arányos eszköz a piac működési zavarainak orvoslására ..... II - 2389

– A felek érvei ..... II - 2389

– A Törvényszék álláspontja ..... II - 2390

Az EK 253. cikk megsértésére vonatkozó, harmadik jogalapról ..... II - 2391

A felek érvei ..... II - 2391

A Törvényszék álláspontja ..... II - 2392

A 659/1999 rendelet 14. cikkének, valamint a bizalomvédelem és a jogbiztonság elvének megsértésére vonatkozó, negyedik jogalapról ..... II - 2398

A felek érvei ..... II - 2398

A Törvényszék álláspontja ..... II - 2400

A költségekről ..... II - 2405